

312209

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ }
Vol. 16 }

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జనవరి 3-వ తేది గురువారము

శ్రీ విభవశాసన సంపత్తర మార్గశిరమాస బహుళ అష్టమి

{ No. 280
{ సంచిక ౨౩౦

“నామార్గదర్శి!

నావైద్యుడు!!

నాస్నేహితుడు!!!”

అమృతాంజనము

“బాధ లనెడి రాక్షసులను సంహరించుటకై ఉద్భవించిన అమృతారము”

ఎవ్వడవీవు కాళ్లు మొగ మెత్తిన? హంసను యెందునుదుహో?
దవ్వలమాననంబునను; దానవిశేషము లేమి తెల్పుమా?
మవ్వపుగాంచనాబ్జములు మాక్తికముల్ గల వందు; నత్తలో?
యవ్వి యెటుంగ మన్న, నహహాయని నవ్వె బకంబులన్నియుక.
పరగంగ నాల్గుపాదములు బాగుగ తుండముసీంకృతంబు మా
కిరువురకుక సమంబె మఱి యెక్కువయొక్కటి పక్ష్యయుగ్మభే
జరుడను నాకు సామ్యమొక సామజమాయని దోమపల్కున
ట్లరయ మహానుభావులను నల్కుడు నోరికొలందు లాడెడిక.
నకలస్థాణు శిరస్రవర్తి నురుపడుద్వంద్వశౌక్యాభిరం
జకుడక సర్వదిగంతగామి నసకృతసంసేవ్యమానుండ నై

స్థికుడకగావున మత్సమానుఁ ఁగనె శీతాంశుడం చెప్పడుక
బకమందుం బ్రహసించునీతి సుజనుం బల్కుం దురాత్ముం డిలన్.
పసముత్త్య మొకటిచాలును, గనపూడ్చిన చిరిరాలు గంపెండేలా
రసికుం చొక్కడె చాలును, రసహీనులు పదుపు లేల రాయనిబాచా!
ధాటిఁగొంటకరత్న సుట్టనమిశ్రద్వాగ్నిప్తకళ్యాణఘం
టూటంకారవిలువితమహోన్మత్తాహితతో జేభృ
త్కోటిరాంకితకుంభినీధరసముత్కూటాటవీర్ణూటక
ర్ణాటాంధ్రాధిప! సాంపరాయనితెలుంగా! నీకు బ్రహ్మయు వా!

బొంబాయి శ్రీ అమృతాంజనము డిపో, క్షి మదరాసు.

విషయనిర్ణయసభ

నిన్నటి తేదీవాయి

ప్రతినిధుల పట్టికలు

జవహర్లాలుగారు "కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగునట్టి తేదీకి ఏడవరోజులు మాత్రమే వ్యవధియున్నప్పుడు ప్రతినిధుల పట్టికలోనికి సెట్టిపూర్వము జరుగగూడదు" అని తీర్మానమును జవహర్లాలుగారు రుపపాదించిరి. ప్రతినిధుల యెన్నికలో అక్రమములు జరుగుచున్నవని మహాత్ముడు సూచించునను, అక్రమములు జరిగిన వాని ఉపసంఘమువారుగూడ తరిక్షించి స్థిరపరచినందునను యీ తీర్మానము నుపపాదించవలసి వచ్చినదని జవహర్లాలుగారు సూచించిరి. తీర్మాన మామోదింపబడెను.

శ్రీనివాస అయ్యంగారు రద్ద్యభత వహించుట ఆటవికులు శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యంగారు రద్ద్యభత వహించిరి.

భారత కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యాలయస్థానము "ఏదోయొక పట్టణములో భారత కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యాలయమును స్థాపనగా నేర్పరచవలెను," అను తీర్మానముపై చర్చ జరిగినది.

సత్యమూర్తిగారు

"కలకత్తాలోనే ప్రధాన కార్యాలయము నేర్పరచవలెను" అని సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి.

ఈ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనవలెనని శ్రీనివాసయ్యంగారు కోరగా ఉపపాదకు డంగీరచెను. 1929 లో ప్రధాన కార్యాలయము అలహాబాద్లో నుండుట కంగీకరింపబడెను.

కాంగ్రెసు నిబంధనలు

(1) "ఒక పట్టణము ఒక ప్రాంతమున స్థిరముగా నివసించుచుండిన నాని ఆ ప్రాంతమునందే ప్రతినిధిగా యెన్నుకొనబడగూడదు." అను తీర్మానమును జవహర్లాలుగారు డౌన్ తోరాముగా రుపపాదించిరి.

(2) "ఒక రాష్ట్రమున కాంగ్రెసు మహాసభ జరిగిన పిమ్మట ఆ రాష్ట్రమువారు భారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు చెల్లించవలసిన మొత్తమును చెల్లించుకొని ప్రతినిధుల ఎన్నుకొనుటకు ఆ రాష్ట్రమువారిని అనర్హులనుగా చేయవలెను." అను తీర్మానమును స్వామి గోవిందాచార్యులు రుపపాదించిరి.

(3) "రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము" వారు భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శికి ప్రతినిధుల పట్టికలను తంపుటకు సంబంధించిన నిబంధనలను సవరింపవలెను అని జవహర్లాలుగారు రుపపాదించిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారు

ఈ సమావేశము మొదలు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు తరిక్షించి అసఫర మైనచో 1929 డిసెంబరులో జరుగగల మహాసభలో నుపపాదించవలెను. ఇప్పుడు రుపపాదించబడిన తీర్మానములను బాగుగా తరిక్షింపకపోయినది ఇవివరమును సమావేశమగుడు. వానిని చర్చించుటకు దేశీయులకు గూడ తగినంత అవకాశము నిశ్చయమైనను గావున మిగిలిన వీరిని వదలుకొన గోరవలసి శ్రీనివాసయ్యంగారు కోరగా ఉపపాదకు లందుల కంగీకరించిరి.

దేశభక్తులను నిర్బంధమునం దుంచుట

విచారణలేకుండ వంగ పాంచాల రాష్ట్రములందు కొంత మంది దేశభక్తులను చెరసాలయందు బంధించి యిప్పటికిని విడుదల చేయకుండుట అనుచితము. వంజాబులో సైనిక కాసనము నములు జరిపినప్పుడు చెరసాలకు వంజబడినవారి నింకను వదలకుండుట అక్రమము. వంజాబులో చాలమందిని ఆరెక్టు చేయుట యాను వానిని బాధించుచున్నట్లు తెలియుచున్నదిగాన నట్లు బాధించుటయునుగూడ ఆశ్చర్యము." అను తీర్మాన మామోదింపబడెను.

తుపాకులను గాల్పుట

"అల్లెవా, బొంబాయి, చెన్నపురి మున్నగు నగరములలో కాల్పులకులైన తుపాకులను గాల్పుట అక్రమము." అను తీర్మానమును నింబకరు గారు రుపపాదించిరి. దీనినిగూర్చి చుండుగా తెలిపియుండలేదు గాన భారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో దీని నుపపాదించ వలెను" అని శ్రీనివాసయ్యంగారు సూచించిరి.

సంస్థానములలో ప్రజాపరిపాలనము

"సంస్థానాధిపతులు యాదేయ కామనుపై ప్రభుత్వమున పాల్గొన గోరినచో మాండుగా తమ సంస్థానములలో ప్రజా ప్రభుత్వము నేర్పరచవలెను" అను తీర్మానమును సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి.

వనాపథిశబ్దానిఘంటువు.

మాలికలయొక్క 85000 ప్రాంతీయతత్వములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు నుల రూ 3-4-0 లా. భస్మములచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగుట. రులం 1-8 రూ 500 కిముక్తుగ భస్మముమాడ గలవు. క్యాలికోరైండు నుల రూ 2-0-0 రాష్ట్ర సాదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

టవేటా సిల్కు ఆంగోస్త్రములు

544-1

టవేటా సిల్కు ఆంగోస్త్రములు తెల్లగాను, నాజాకుగానుండును. నాలుగు ప్రక్కల కంటి అంచు గలది. ప్రతిదినము ఉతికినను చెడుదు. చలవచేసిన కొలది వళ వళమును నాజాకు హెచ్చును. మొదటి దభా వచ్చినవన్నియు అతి త్వరలో వికాయమైనవి. ముప్పడే నూతనముగా తిరిగి తెచ్చించబడినవి. అకా భంగము గలుగుకుండుటకై త్వరలో విక్రియకొనుడు. బయట మామలకు వి. పి. గా పంపబడును. 6 మూరలు నిడివి + 44" లం. వెడల్పు గలది. భర రూ. 9-8-0.

K. S. MUTHIAH & Co., Post Box No. 99, Madras

శరభరాజీయము

జనరాజీయమునందే ప్రాచీన బైద్యగ్రంథము. తెలుగులోను నులభయోగములు గలవు. ప్రతిబైద్యుని వద్దను ఉండవలసి. క రూ. 5; రుక్మాదీ శరభరాజీ. 244 పేజీలు. గ్లజా కాగితములు. నల క్యాలికోరైండు. 1-8-0 అట్టైండు. 1-4-0

చారుచర్య:—అంతియనరచితము. ప్రాచీనము. ఆరోగ్యవిధుల జోధించును. నల. 0-6-0

కూటముద్దరము:—అద్వైతవిధాంతమునను ప్రాచీనము. మాధవ తండిక విరచితము. తెలుగు లిపిలో నల. 0-4-0

1204

విలాసము:—ఆర్షవైద్య గ్రంథమాలముక్తాళి, (కృష్ణ) 5391

ప్రజలు ప్రతికూలమున సభలలోను తమ భావములను వెల్లడించుటకు సంస్థానాధిపతులు స్వాతంత్ర్యము నొసగవలెను. కాసనసభలకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు ప్రజలకు హక్కు నుండవలెను." అను సవరణను మనిలాలు కొధారీగారు రుపపాదించిరి. కొధారీగారి సవరణకు 89 మంది అనుకూలరును 27 మంది ప్రతికూలరు నగుటచే సవరణ ఆమోదింపబడెను.

సైమనుసంఘ బహిష్కరణము

సైమనుసంఘమును బహిష్కరించుటకు కాసనసభలను గూడ బహిష్కరింపవలెననిగాన కాసనసంఘములలో సభ్యులుగానుండు కాంగ్రెసువారు కొన్ని కొన్ని విషయములు చర్చించబడినపుడు మాత్రమే ఆసభలకు వెళ్లవలెనని చెన్నపురి తీర్మానముతో నొకవాక్యమున్నది. దీనిని రద్దుచేయవలెను అను తీర్మానమును మధ్యరాష్ట్రముల స్వరాజ్యవాదుల నాయకుడగు జె. ఎస్. గుప్తగా రుపపాదించిరి.

భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమువారును కార్యసంఘమువారును గూడ యీ వాక్యము నిదివరకే రద్దుపరచిరి. కాన యిప్పు డీ తీర్మాన మసవరమని శ్రీనివాసయ్యంగారు తెలిపిరి.

ఇతర తీర్మానములను భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము నకు వంపవలెనను తీర్మానమును జవహర్లాలుగారు రాక్షేపించిరి; గాని అధికవంజాబుకు లామోదించుటచే ఆ తీర్మానము నెగ్గినది.

కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనుట

1929 లో భారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గము నెన్నుకొనుటకు భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమున కధికారము నిశ్చయమైనను తీర్మానము గూడ నామోదింపబడెను. నిన్న 1 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు కాంగ్రెసు మహాసభ మరల సమావేశమైనది.

భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘ సభ 3వ తేదీని జరుగును.

శ్యామమూర్తి విలియంసంగారు కాంగ్రెసు మహాసభకు వచ్చి ప్రేక్షకుల స్థానమునందు కొంతసేపు తూర్పుండిరి.

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు చాక్షుర శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కృష్ణగారికి వసుస్తాయార్య దొవడములు తయారుచేయబడినవి. అతి శాక. కోరినచో పి. పి. క కంజును. కేట్ల లాగు ఉచితము. 2148 (క. 300) 1402

బరంపురం నేత పట్టుబట్టు

కారు చొక ధర! గ్యారంటీగా ఇవ్వబడును!! కాంగ్రెసు తగ్గింపు ధర

బరంపురం నేత పట్టుబట్టు కొనుటకు ఇదియే మంచి సమయము!

రు. 100-0-0 కిముక్తుగ పట్టుబట్టు రు. 80-0-0 లకే ఇట్టి సమయములో చిక్కగలవు!!

ఈ తరగము వినిచిపోయినయెడల మరల ధరలు వాస్తవి అగును!!

మా సిల్కిబట్టలు మెనుకా, పూనా, మద్రాసు, మూరత్, తంజావూరు, కంచీవరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన మహాసభలలో మహారాజులవలన, దేశ నాయకులవలన అనేక యోగ్యతా వర్తకముల పొందియున్నవి.

మా యొక్క సమకాలిని కార్యమునకున్న తక్కువ ధరలకున్న మేము పొంది యోగ్యతా వర్తక నెదిర్చినములు. మా సిల్కిబట్టలు ప్రతి గ్రామములోనూ, ప్రతి పట్టణములోనూ దొరుకును. మావట్టి అన్ని రంగులలోనూ, అన్ని సైజులలోనూ సిల్కు కండువలూ, వంచలూ, చావులూ, వీరలూ, నారమడి పొత్తివంచలూ, వర్తింగు, కోటింగు, సిల్కిబట్టు, వేపు కోటింగు కండువలూ నెం. 100 లగాయరు 200 వరకు నూలు జరి బట్టలన్నూ దొరుకును.

వివరములకు ఈ దినపత్రికకు ప్రాయశ్చయము

4902-2 బి. కె. గుప్త ఆంధ్ర కంపెనీ

సిల్కు ఎంపొరియమ్, బరంపురం సిటీ (గంజాబల్లా)

జాతక మార్తాండము

8 వ భాగము అచ్చు తయారైనది. యందు ఏలగ్గుముకు ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యెక్కే ఫలములనున్నవి అనివర మంతయు మేములగ్గుములగాయరు మినగ్గుము అభివరవ యవత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా భోక్తావలంబో సహా వాయబడినవి. నల రూ. 1-8-0. పోస్టాభివరము.

అతి మెంకటశాస్త్రీ గోపాలపురం, కొత్తపేటపాపు, గోదావరికల్లా.

అఖిలపక్షసభ

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముల తగాదా అనలుకు మోసము

కలకత్తా, డిసెంబరు 31 :—నెహ్రూ నివేదికలోని సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి తీవ్రముగ వర్తన జరిగినది. సభలో ప్రతినిధులు విశేషము చూపకాలేదు. 200 మాత్రము మాజరిగి. బెంగాలులోని హిందువులకు మహమ్మదీయులకును కాసనపర్థలతో సానములను ప్రత్యేకించవలయునా యనువిషయమై ప్రత్యేక కమిటీ కొలదిదిని ములక్రిం నట ప్రాప్తియైచేయబడెను గాని, బెంగాలు హిందువులకు ప్రత్యేక సభలను నిర్ణయించుటకు యీ ప్రత్యేకసంఘమునా రంగీకరింపలేదు. అందువల్ల జిలేంద్రలాలు బెనర్జీగారు బెంగాలులోని హిందువులకు జనాభా ప్రకారము దామాషాయన పర్థ్యక్తస్థానములను ప్రత్యేకించవలెనని కోరుచు తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. నెహ్రూ నివేదిక ప్రకారము బెంగాలుకాసనపర్థలో 465 పర్థ్యక్తలందనలెను. జనాభాదామాషానుబట్టి మహమ్మదీయులకు 255 సానములు రాగలవు. హిందువులకు 210 సానములే వచ్చును. కొని ఆ యా జిల్లాలలోని జనాభాను బట్టి హిందువులకు వున 150 మందిమాత్రమే పర్థ్యక్తస్థానముల శాక్రమించగలరు. కాబట్టి హిందువులకు పై మహమ్మదీయులకు 120 సానములు ఎక్కువ లభించును. నెహ్రూ నివేదికలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్య విశేషములకు కొంత గమనించుటవల్లనే బెంగాలు హిందువులు యీ ప్రత్యేక సాన నియామకమును కోరవలసివచ్చినది. తొన్ని రాష్ట్రములలో అల్పజన సంఖ్యాకసంఘములకు పర్థ్యక్తస్థానములను ప్రత్యేకించుటతో ఆ సంఘములపరిమితికి విడిచిన పర్థ్యక్తస్థానములు నియోజింపబడుటవల్ల బెంగాలులో హిందువు లధికసంఖ్యాకతలై యుండుటవల్ల వారిసంఘరక్షణమునకు సానములను నిర్ణయించుట అవసరమైనది.

కాని యీసవరణను ప్రతిఘటించుచు నేనుగట్టగా రుప వ్యవహరించిరి.

జిల్లాబాద్ ఎన్నికలలో మహమ్మదీయులే అధికసంఖ్యాకులుగా ఎన్నుకొనబడినను తాలూకాబాద్లలో హిందువులే అధిక సంఖ్యాకులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

గత ఎన్నికలలో మహమ్మదీయుల లెక్కవమందిగా ఎన్నుకొనబడినను యొక ముఖ్యకారణముగా వాదించ బడినది. ఇది వారీయొక ముఖ్యమునకు భంగకరము.

జిలేంద్రలాలు బెనర్జీగారి సవరణ తీర్మానమును వోటుకు తెట్టగా, అధికసంఖ్యాకులే ఆయనకు అనుకూలముగా వోటు యిచ్చిరి.

అందువలన అధ్యక్షుడగు అస్సారీగారి ట్టు చెప్పిరి—

జిలేంద్రలాలు బెనర్జీగారి యీ సవరణ తీర్మానమును మీరు ఆమోదించి బలపరచుటకు ముందుగా దూరాలోచన చేయవలెను. మీరందరూ ఏకమత్యాలయమై యీసభలోనే వారీయొక మునును విడవబడి వాదించుచున్నారను అవసరము పూర్తికాదు. కనుక హిందువులకు ప్రత్యేకసానములను నియమించవలెనని కోరెడి యీసవరణ తీర్మానమునకు మీరు ఓటునిచ్చుటకు ముందు బాగుగా ఆలోచించవలెను. నేను తిరిగి ఓట్లు లెక్కింపజేపుచున్నాను.

అందువలన తీర్మానప్రతిపాదకు లగు జిలేంద్రలాలు బెనర్జీగారి ట్టు చెప్పిరి:—

అస్సారీ సభలో బెంగాలురాష్ట్ర హిందూసంఘక్షేయమును కాపాడుటకై కంకణము ధరించిన వానివలె నుట్టాడిన యొక పెద్ద మనిషి యొక్క చర్యలను ఖండించుటకై యీ తీర్మానము నిష్పన్నమౌచుచున్నది. ఈ సంగతిని ప్రస్తుతము నిలిపివేయవలె ననియే నాకోరిక. నోట్లు యిక్కడను తీసికొన నక్కరలేదు.

అంతట యీ సవరణ తీర్మానము నిలిపివేయబడెను. తేనియెడల నెహ్రూ నివేదికలోని సాంఘిక సమాధానమునకు భంగము వాటిల్లియుండెడిది. అనగా అసలు మోసమునచ్చి యుండెడిది.

పౌరస్వత్వవిధ్వంసము

పౌరసత్వములకు నష్టము అనగానేమి? అని నిర్వచించుటకు ఏర్పరచిన ప్రత్యేక కమిటీవారు యీ క్రింది రీతిగా నిర్వచించిరి:

- నెహ్రూ నివేదికలోని పౌరస్వత్వవిధ్వంసవాక్యములతో (ఏ) (బి) (సి) వాక్యములు యథావీధిగానే యుండవలెను. (డి) వాక్యములలో యీ క్రిందిమాటలు చేర్చవలెను. "యీ రాజ్యాంగ నిర్మాణములోని పౌరస్వత్వములతో వ్యవహరించగలవాడును"

మాజీగారు దీని కోకసవరణ ముపాపించిరి. "పౌరస్వత్వములను చలాయించుటకుగాను పార్లమెంటు వారు నిర్ణయించిన విధులనుగాని పరమలనుగాని" నిర్వహించు వాడును" అని యుండవలెను.

ఈ సవరణ తీర్మానము సి. విజయరాఘవాచారిగారు ఆమోదించునపుడే అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదించబడెను.

క్విలన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్,

మద్రాసు బ్రాంచి

వై ఆఫీసు.

10

మాక్సిన్ వీధి నుంచి లోన్ ప్రైవేటున కెదురుగానున్న నెం. 16కి, బ్రాజ్మేకు మార్పబడినది.

C. P. MATTHEN, B.A., B.L., Managing Director.

ఉచితము

సలహా

ఉచితము

—స్వయముగా రూఢిపర్చుకొనవచ్చును—

నాడీపరీక్షయందు కడునిపుణులును, ప్రపంచ భ్యాతిగాంచిన వైద్యులు,

విషగౌరవ సంహిత డాక్టరు ఐ. యస్. గోపాల్.

వీరు గొప్పకుటుంబమునకు చెందినవారు. వీరిపూర్వము మైసూరు మహారాజును టిక్కనూర్ మైసూరు అనే కమలయిన ఎన్టీలు, వేదకజ్జె రూపాయలు పొందిరి.

వీరు మీవాడేని పరీక్షించి వ్యాధియొక్క నిజమైన గుణమును మీకు వివరించుచు వినపరచగలరు. అతిమాత్రవాధి, వక్షపాలిమ, వాతకోగము, జ్వరము, శుభ్రసంబంధములు, మట్టువ్యాధులు, అల్టిమ్యాలు, గడ్డలు, మొదలైన వాటిని గ్యారంటీగా నడచుచున్నరు. వంద్యత్వమును పోగొట్టుదురు.

ఆఫీసు వేళలు.

మాంటురోడ్డు బ్రాంచి

హెడ్ ఆఫీసు

కలకత్తా టింగ్, రూమ్ అండ్ డిస్పెన్సరీ. 18 మాంటురోడ్డు (హిస్టిక్ బాక్స్ నెదురుగా) ఉదయం గం 7—10 సాయంత్రం గం 8—7

అండ్ డిస్పెన్సరీ 46 గోవిందస్వామి కాయకర్ వీధి, బార్డెస్ మద్రాసు, పగలు గం 12—2

పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి ఫిజిషియన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

ది టామిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మశీ లిమిటెడ్

కెలిఫోను నెం. 3767.

పోస్టుబాక్సు నెం. 278.

"కెలిఫోనో" కాయసిద్ధి

కేటలాగు ఉచితం,

మద్రాసు.

2516

మద్రాసు.

వేదభాషామాలిపి

నెహ్రూ నివేదిక ప్రకారముగా రాబోవు అధినీతక రాజ్యాంగములోని వ్యవహారభాష వాగరలిపిలోగాని, ఉర్దూ లిపిలోగాని ఉండవచ్చును అని యున్నది. కాని, కిష్టగా రీ మాటలకు వేరొక యర్థమును తీసిరి. ఉర్దూలిపియైనను లేదా, వాగరలిపియైనను ఉండవలెనను నెహ్రూ నివేదికయొక్క అర్థమనియు, అట్లు విధించక వాగరలిపి ఉర్దూలిపి రెండింటిలోను హిందూస్థానీభాష వ్రాయబడవలెనని కిష్టగారు కోరిరి.

సభాధ్యక్షులగు అస్సారీగారు నెహ్రూనివేదికయొక్క కల్పముల యర్థముగా కిష్టగారు చెప్పినదే యనియు యీ తీర్మానము అవసరమని చెప్పిరి.

ఇంకొక సభ్యుడు శ్రీబి హిందీభాషయను ఉర్దూ భాషయను లాటిను అక్షరములతో వ్రాయవలెనని కోరెను. గాని సభలో వారికోరికను ఎవరూ ఆమోదించలేదు.

అల్పజనసంఖ్యాకసంఘరక్షణము

ఇండియా దేశములో ఏర్పడబోవు పార్లమెంటు సభి వారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు మధ్య కలగు తగాదాలు మొదలయిన వ్యవహారములను పరిష్కరించు అధికారము మాత్రమే గాక స్వల్పజనసంఖ్యాక సంఘములకు గల ప్రాతినిధ్యాది సంఘ ప్రయోజనార్థమిది విషయములను నూడ నిర్ణయించు అధికారము కలిగియుండవలయు ననుమాట వైద్యసంఘము అని పి. విజయరాఘవాచారిగారు కోరిరి.

శ్రీవిజయమై ఆలోచించుటకై నెహ్రూ కమిటీయొక్క పింగిలిన పర్థ్యులకుడ పోజునటు అవసరమని దాని ఆ

స్సారీగారు చెప్పిరి. మాటవ్యాసము యిది ఆమోదించిరి. అందు వలన విజయరాఘవాచారిగారు నూచించిన విషయము చర్చ నిలిపివేయబడెను.

ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు

మహమ్మదీయులకును హిందువులకును కలిసి సమస్తి నియోజకవర్గము అందుగూడదలయు ప్రత్యేకనియోజకవర్గము అందవలెననియు మహమ్మదీ సిద్ధికుగాని తీర్మానమునకు ఎ చును వోటునియ్యలేదు. కనుక ఓడిపోయెను.

పశ్చిమోత్తర ప్రదేశాల హిందువుల కష్టములు

పశ్చిమోత్తరప్రదేశాల సుబాధ్యక్షాధ్యక్షులలోని హిందవులు ఆచటి మహమ్మదీయుల దౌర్జన్యములవల్లను మహాతాపమునల్లను ఎట్లు పీడింపబడుచున్నదియను వాస్తవము బాగాయ గారు వివరించిరి. అందువల్ల భారతదేశములోని యితర ప్రాంతములలో గల ప్రభుత్వవిధానమునే పశ్చిమోత్తరప్రదేశాలలోనూడ వర్తింపజేయవలెనని సమాధాన నివేదికలో నూచించబడిన మాటలు వేల్చివేయవలయునని వాస్తవము బాగాయగారు కోరిరి.

కాని డాక్టరు కిష్టగారును, బి. దామోదరము దాస్ రామ బాగాయగారి యుపాధ్యక్షమునకు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసరిగిరి.

అందువలన బాగాయగారు కోరిన సవరణ తీర్మానము ఓడిపోయెను.

తిరిగి ఆగస్టునకు గురుగూడ (యెడలయు) గింగిలిన సమావేశమునకు సభాధ్యక్షుడు ఎర్పించి కాటిపర్థి అంకటిలో నిశ్చయమైనది. (ఆ. కె. స్వేచ్ఛా.)

**NOTIFICATION INVITING TENDERS
FOR THE SUPPLY OF DIET AND
OTHER HOSPITAL NECESSARIES
ETC. REQUIRED FOR THE GOVT.
HEAD QUARTER HOSPITAL,
COCANADA, AND GOVT. LADY
HAVELOCK HOSPITAL,
COCANADA FOR THE
YEAR 1929-1930.**

Separate sealed tenders in English will be received by the Superintendent, Government Headquarter Hospital, Cocanada, up to 10 A.M. on 10th January 1929 for the supply of Diet and other Hospital necessities required for the Govt. Headquarter Hospital, Cocanada, and the Govt. Lady Havelock Hospital, Cocanada, for the year 1929-30.

2. No tender will be received after the date and hour prescribed above.

3. Tender should be superscribed "TENDER FOR THE SUPPLY OF DIET AND OTHER HOSPITAL NECESSARIES ETC. FOR THE GOVT. HEAD QUARTER HOSPITAL, COCANADA" or the Government Lady Havelock Hospital, Cocanada as the case may be. Separate tenders are required for Cows' milk and Bread. Articles required are detailed in the schedule annexed.

4. Each tender must be accompanied by a deposit of Rs. 50/- (Rupees fifty only) (in Government Treasury receipts) as earnest money. In default of such deposit the tender will be rejected. No cash will be received. The deposit will be returned to unsuccessful tenderer immediately and to successful tenderer as soon as he lodges the security.

5. The successful tenderer must, within three days from the date of receiving intimation that his tender has been accepted, lodge security of Rupees Eight hundred in the case of Government Head Quarter Hospital and Rs. 200 in the case of Govt. Lady Havelock Hospital (that is, 10% of the total value of the estimated supply for the year) and execute bond at his cost for the due performance of his contract. The successful tenderer should sign an agreement in the proper form (on stamped paper) within three days from the date of acceptance of his tender or else his earnest money will be forfeited.

6. A fine not exceeding 10% of the deposit money will be levied for any infringement of the stipulations of the bond and if frequently repeated the contract will be annulled and the security will be confiscated to the Government.

7. The contract must not be sublet. The security will be returned to him immediately on completion of his contract.

8. The Superintendent reserves to himself the right to decline tenders without assigning any reason for so doing.

9. The security deposit referred to in para 5 should be endorsed over to the Superintendent, Govt. Headquarter Hospital, Cocanada.

10. No advance of cash will be made to the contractor.

11. No articles will be supplied to the Hospital except on authority signed by the Medical Officer or by some responsible person authorised by him in writing to do so.

12. The purchaser shall be at liberty within a period of three months from the date of the agreement to terminate it either wholly or in part on one month's notice and thereupon the agreement shall cease and be void and the contractor shall not be entitled to any compensation in respect of such determination.

13. The contract should not be sublet without the permission of the Superintendent of the Hospital. The rates quoted by each tender-

er should also be expressed in words without fail.

14. Fraction of a rupee in the total of contractor's bills are rounded off to the nearest rupee (ie. fractions of less than half are disregarded and half a rupee and over are taken as a rupee), in the case of bills amounting to Rs. 25/- and upwards. The totals of bills for less than Rs. 25/- are rounded to the nearest anna (ie., amounts below 6 pies are disregarded and 6 pies and above are taken as one anna).

15. The bread supplied to hospital should be free from alum and yield an acidity equivalent to not more than 3 cc. Normal acid per 100 grammes of bread is 0.02 (calculated on the dried solid) in soluble in dilute hydrochloric acid.

Samples of bread received from each tenderer will be subject to analysis by the public analyst, King Institute, Gundry.

The bread supplied to Hospital from time to time will be subject to analysis and the contractors will be liable to a penalty exceeding the percentages laid down above. This penalty will subject to the maximum of 10% of the security amount deposited by the contractor.

SCHEDULE

S. No.	Name of article	Rate per
1	Old raw rice-well cleaned, 1st Quality	lb.
2	Table rice	lb.
3	Boiled rice-well cleaned, 1st Quality	"
4	Wheat rice	"
5	Wheat Bran	"
6	Rice Bran	"
7	Wheat Bread (In loaves of 4 oz. each)	Each
8	Rolong bread Do	"
9	Cows' milk (Cows to be milked in Hospital compound)	Pint.
10	Condensed milk (In cases of 48 tins each)	Case
11	Butter country	lb.
12	" foreign	Oz.
13	Coffee powder-1st Quality	lb.
14	Seeds Do Round	"
15	Tea-Lipton's	"
16	Butter milk (Having Sp. Gr. of 1014)	Pint.
17	Pepper-water	"
18	Ghee, pure-1st Quality	lb.
19	Curry powder with all necessary ingredients	"
20	Tamarind without seeds	"
21	Gingelly Oil pure	"
22	Sugar-White	"
23	Salt, Country	"
24	Table salt	"
25	Plantains	100.
26	Oranges-Sweet	Each
27	" Batavian	Each
28	Reisins	Oz.
29	Grapes	"
30	Fire-wood-Well dried	Ton.
31	Fish Oil	lb.
32	Eggs. Weighing each 2 Oz.	100.
33	Eggs Weighing less than 2 Oz. (Big and small combined)	100.
34	Limes. Big size	Each.
35	Country vegetables	lb.
36	Vegetables-English	"
37	Potatoes	"
38	Red Gram-1st Quality	"
39	Dhol-Country	"
40	" Cawnpore	"
41	Mutton without bones	"
42	Fish	"
43	Beef	"
44	Rolong	"
45	Sago	"

46	Barley	"
47	Wheat flour	"
48	Corn flour	"
49	Arrow root	"
50	Arrow root biscuits	"
51	Bran biscuits	"
52	Oat meal	"
53	Horlicks. Big size	Bottle.
54	" Small	"
55	Chicken-Big	Each.
56	" Small	"
57	Essence of chicken	Tin.
58	Liquid Peptonoids	Bottle.
59	Onions	lb.
60	Garlic	"
61	Turmeric	"
62	Coriander	"
63	Pepper	"
64	Asafoetidae	Ounce.
65	Chillies dry	lb.
66	Cumin seed	"
67	Vendyam	"
68	Vermicille	"
69	Soda Water	Bottle
70	Lemonade	"
71	Lime juice	"

BAZAR MEDICINES ETC.

1	Dried ginger	Oz.
2	Camphor	"
3	Honey pure	lb.
4	Liquorice	Oz.
5	Cubebs	Oz.
6	Cinnamomi bark	"
7	Ice	lb.
8	Copper sulphate	Oz.
9	Ferri sulphate	"
10	Ammonium chloride	"
11	Gum-White	lb.
12	Vinegar	"
13	Sulphur-crude	"
14	Methylated spirit	"
15	Borax	Oz.
16	Alum	"
17	Chirata	lb.
18	Cinna leaves	Oz.
19	Mustard-English	Tin.
20	Brandy-Exshaw No. 1 Big	Bottle.
21	" " Small	"
22	" Exshaw No. 11 Big	"
23	" " Small	"
24	Arrack	Oz.
25	Potassi Nitras	Oz.
26	Cocanut oil	Lb
27	Caster Oil	"
28	Butea frondosa seeds	Oz
29	Thymol	"
30	Benzoin	"
31	Oil Turpentine	Lb
32	Cotton clean	"
33	Jute fine-Well teased	"
34	Linseed Oil	"
35	Linseed	"
36	Antiplogestine	tin

HOSPITAL NECESSARIES ETC.

1	Mullays large	Each
2	" small	"
3	Munthas	"
4	Pins safety-Big	Doz
5	" " Small	"
6	Washing soda	Lb
7	Waste paper	"
8	Silver powder	Pkt
9	Brasso tin-Big	Each
10	" small	"
11	Bath brick	"
12	Chatties large	"
13	" small	"
14	Pots Big	"
15	" small	"
16	Pot rests	"
17	Sunlight soap	Bar
18	Candles	Each

19 Straw Kavidies	Each
20 Coal tar	Lb
21 Charcoal	"
22 Saw dust. Teakwood	"
23 Bamboo brooms for scavengers	Each
24 Bamboos long	"
25 " "	100
26 Ladders Big	Each
27 Sieves	"
28 Winnows	"
29 Baskets common-Big	"
30 " " small	"
31 Mats country date	"
32 Deal wood boxes-small	"
33 " " big	"
34 Nail brushes	Doz
35 Chalk	Lb
36 Stove pins	Each
37 Bees wax	Oz
38 Thread balls for sewing machine Best sort	Doz
39 Thread reels No. 50.	"
40 Palmyra ties	100
41 Kavadi strings	Pair
42 Kavidi Badda	Each
43 Punkah rope cotton	Lb
44 Hair comb	Each
45 Coconut fibre	Lb
46 Leather strap	Each
47 Cuscus tatties	Sq. Yd.
48 Enamel bowels Big	Each
49 —Do—small	"
50 Enamel wash hand basin	"
51 Enamel plates round-Big	"
52 " " " small	"
53 Zinc buckets Big	"
54 " " small	"
55 Zinc buckets-medium	"
56 Empty kerosin oil tins with Tar coating (Inside and outside)	Each
57 Brushes for white washing	"
58 Lamp wick big	Yard
59 " " small	"
60 Chimneys-Big (Just like Municipal ones)	Each
61 Chimneys Medium size	"
62 " small	"
63 " for hurricane lanterns	"
64 Match boxes	Doz
65 Brooms	"
66 Shell chunam	Measure
67 Crutches	Pair

SUPERINTENDENT.

Government Headquarter Hospital and
" Lady Havelock Hospital,

Cocanada.

Coconada, 1-1-1929.

కలకత్తా కాంగ్రెస్

లండను అభిప్రాయములు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, డిసెంబరు 31:—కలకత్తా కాంగ్రెసుకు గూర్చి ఎవరితో చివరికి వారు కలసిపోయినా ఉన్నాడు.

లండన్ ప్రెస్సు - మహాత్మాజీ తీర్మానము మహాత్మాజీ తీర్మానము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదుల కే విజయవని లండన్, ప్రెస్సువా కొనుచున్నది.

డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్

పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. 20 వేల కార్మికులు కలకత్తా కాంగ్రెసు ముఖ్యమంత్రి శ్రీమంత్రియైన విద్యుత్తును చాల గొప్పది. ఇంతకాలము ప్రేరేపించి తాము నడుపుచున్నారని కార్మికులను గూర్చి రాజకీయ నాయకులు వలచుచున్నాడు. లేక నడిచుచున్నాడు. అట్లు ప్రేరేపించిన కార్మికులు నేడు భారతరాజకీయములందు తమ చూపుకొన్న గురువలె ననుచున్నాడు. ఇంతవరకు సాధక భారత రాజకీయములందు గొప్పగా విజయమును గాంచుటకు నేటికే కార్మికులు తోడ్పడక మునుపిచ్చినవచ్చును.

1929

అమృతాంజనముడిపోవారి

1929

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన

వేణుగోపాలు, రాధాకృష్ణ, మహాత్మాగాంధీ

తెలుగుచిత్రపటములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0, 12-కి రూ 1-4-0, 100-కి రూ 9-12-0.

చిన్నపైజా

రాధాకృష్ణుడు, మహాత్మాగాంధీ, బాలసుబ్రహ్మణ్యం

క్యాలెండరు 1-కి 0-1-0, 12-కి రూ 0-8-0, 100-కి రూ. 3-8-0.

ప్యాకింగు, పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి - అమృతాంజనముడిపో - మదరాసు.

స్వాతంత్ర్యసమితి

"రాజీతీర్మానమును పునః విమర్శింపవలెను"

"శ్రీనివాసయ్యంగారు ఒంటిపాటు"

దేశబంధునగర్, జనవరి 1:—నిన్న సమావేశమైన స్వాతంత్ర్య సమితి సభయొక్క కార్యక్రమము చాల ఉత్సాహపూరితమై యుండెను. గాంధీమహాత్మునిచే నుపపాదించబడిన రాజీతీర్మానమును పునర్విమర్శ గావించవలసిన దనుచు గాంధీ మహాత్మునివలె రాజకీయభారమునుపుట్టకును లేనిచో ఏవిధమున అధిని వేళ స్వాతంత్ర్య విధానమునకుగాని ఏకీకరింప బాలమును నునా నునంద్రబోసు గారి సవరణను బలపరచుటకును అత్యధిక సంఖ్యాబలచే తీర్మాన ముమోదింప బడెను.

శ్రీ బులుగు సాంబమూర్తిగారు (ఆంధ్ర) "కాంగ్రెసు సభయందు స్వాతంత్ర్య సమితి వారు రాజీతీర్మానమునకు ప్రతికూలముగను, సుభాష్ బాబు సవరణను ఆనుకూలముగను వోటు జేసితిరవలెను." అను తీర్మానము నుపపాదించిరి. పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

డాక్టరు పట్టాభిశేఖరామయ్యగారు:—మాట్లాడుచు ఉభయ పక్షముల పరస్పరామోదముతో గావించబడిన రాజీతీర్మానమును గౌరవించవలసినదని బయ్యగ వాదించిరి. (ఒకరు-పరస్పరామోద మేమియును లేదు.) పట్టాభిశేఖరామయ్యగారికిను మాట్లాడుచు జాతీయోద్యమమునకై నంగ దేశీయులు గావించిన త్యాగములను, భారతదేశ స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై పంగీ యునివర్సిటీలో త్యాగమును తాముధికముగ ప్రశంసించుచున్నామనియు, కాని దేశగౌరవము కంటెను ఎవరి గౌరవముగాని అధికముగాదువిషయమును మరనజనదని ప్రార్థనాపూర్వకముగ విన్నవించుకొనుచున్నామనియు పలికిరి. సుభాష్ చంద్రబోసు చాల సందిగ్ధుడగు నిలియుండున్న విషయము నే నెరుంగుచును. (లేదు లేదు అనుకేకులు) సుభాష్ బాబుతాను అధినివేళ స్వాతంత్ర్యలక్ష్యము సంగీకరింపబో నని తన పంగీదేశ మిత్రులకు వాగ్దాన మొనరించె నని కూడ నే నెరుంగుచును.

(బెంగాలు ప్రతినిధులు:—వాగ్దానము విషయ మేమియును లేదు. వారందరేకముగ రాజీతి ప్రతికూలముగ వోటు జేసిరి.)

శ్రీ సుభాష్ చంద్రబోసు:—నేను మొదటినుండియు రాజీతీర్మానమునకు ప్రతికూలముగనే యుంటిని.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—రాజీతీర్మానమునకు తాము బాధ్యులము గామని పలికిరి.

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు:—రాజీతి నే సంగీకరించుటకు నుండుగా సమితియందలి ప్రధానసభ్యుల సందర్భో నేనాలోచించితిని. వారిలో సత్యమూర్తిగారుగూడ గలరు. ఇప్పుడు మీరు నన్ను ఒంటరిగ వదిలివేసినద మని యెరించుచున్నాడు. (నవ్వు)

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—ఇరువురు వ్యక్తులు (గాంధీజీ, శ్రీనివాసయ్యంగారు) ఒంటిరులయందు గావించుకొనిన ఒడంబడికను దేశీయందయు అంగీకరించవలసిన తప్పనిసరియగు బాధ్యత ఏమియు లేదనిరి. నేటివరకును శ్రీనివాసయ్యంగారి యాదేశము ననుసరించుచున్న తమిళనాడు అయ్యంగారికి ప్రతికూల

ముగ ఆందోళన గావించెడిసమయము రాగలదని శ్రీనివాసయ్యంగారిని హెచ్చరించిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారు:—తమిళనాడే న స్పీకితియందు బడవై చినది.

శ్రీ ప్రకాశగారు (కాశీ):—రాజీతి బలపరచుట ఆత్మగౌరవము గల సమితి సభ్యులందరకును ఆవశ్యకమున పల్కిరి. రాజీతీర్మానమున కనుకూలరమని మన అభ్యుత్థానము, కాంగ్రెసు అభ్యుత్థానమును మనము వాగ్దానములను గావించియుంటిమి. ఇప్పుడా వాగ్దానములకు భిన్నముగ వత్తింపబాలము. శ్రీనివాసయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచుటకును తదితరసభ్యులందరును తటస్థులుగ నుండుటకును సమితివారు స్వాతంత్ర్యము వొసంగుటయే ప్రస్తుత కర్తవ్యంశము ("ఎన్నటికిని అట్లుగాదు" అని కేకులు) రాజీతీర్మాన ముమోదింపబడినంత మాత్రమున మిమ్ము విరిగి తలపెట్టబడవోదు.)

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు:—లేచి మరొకరూరి తాము అందరితో నాలోచించియే రాజీతీర్మానమున కంగీకరించితిమనియు, బాధ్యతనంతకు తమతలపై బడవేయుట వివేకముగావనియు నుడిచిరి.

శ్రీ శరత్ బోసుగారు:—శ్రీనివాసయ్యంగారు రొక్కరు మాత్రమే యిందులకు బాధ్యులుగారిని నే నొప్పుకొందును.

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు:—జేను. నేను చెప్పినది గూడ అదియే. (నవ్వు) వాపక్షమును బలపరచువా రొక్కరైన నున్నందులకు నాకు సంతోషము.

శ్రీ శరత్ బోసుగారు:—మాట్లాడుచు రాజీతీర్మానము యొక్క వివిధాంశములను ఆలోచించిన పిమ్మటనే స్వాతంత్ర్య సమితివా రా తీర్మానము నామోదింపబాల కున్నారని గాంధీ గారికి తమ అభ్యుత్థానము శ్రీనివాసయ్యంగారు తెలియజేయు నలసినదిగ నూచించిరి. గాంధీగారుగూడ రాజీతీర్మానమును సలుగుకొనుచు ఆమోదించెనేగాని మనఃపూర్తిగ గావని తెలిసి యున్నందున ఈవిధముగ గావించవచ్చునని పలికిరి.

ఇంతవరకును పప్పులో కాలువేసినచో నిప్పటికైన విశ్వహోరములకు చక్క బెట్టుకొనవచ్చునని యొక మహారాష్ట్ర ప్రతినిధి పలికిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారు:—ఇది మహారాష్ట్ర రాజీనామా ఏమి? (విపరీతముగా నవ్వు.)

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు:—ముగించుచు నిట్లు పల్కి "సమితియందలి ముఖ్యులగువారలతో సంప్రతించకుండనే నేమి యును జేసియుండలేదు. నాయకత్వమున నరంగుక ప్రవర్తన మని వాఖ్యానముగాదు.

మొదటినుండియు నేను రాజీతీర్మానమునకు ప్రతికూల డనే, కాని నామిత్రులతో నాలోచించిన పిమ్మట నేను వాని కంగీకరించితిని. అందరిచే నామోదింపబడిన తీర్మానముపై మరల చర్చను గావించుటకు కౌన్సిలమును ఆక్షేపణు గలవు అని పలికిరి.

ఒకసభ్యుడు:—నేడు మనము గావించిన నిర్ణయమునకు మన మందరము బదులమై యుండవలెనా?

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు:—బదులమని తలంచెడి వారందరైనను బాధ్యత గలరు.

శ్రీ సాంబమూర్తిగారి తీర్మానముపై వోట్లు గైకొనుటకు పూర్వము క్రియుతులు శ్రీనివాసయ్యంగారు, కిరన్ కంకర రాయి, జమ్నా దాసు మెహతాగార్లు తమ యుద్ధము చొప్పున వోటుజేయుటకు సమితివారు స్వాతంత్ర్య ఘోషంగిరి.

శ్రీ సాంబమూర్తిగారి తీర్మానము 89 మంది సభ్యులచే ఆమోదింప బడెను, దాదాపు సభలో సభ్యులందర సంఖ్య పై విధముగ నుండెను.

సమితివారు తటస్థులై యుండవలె నని శ్రీ ప్రకాశగారు దవపాదించిన సవరణకు 5 గురుమాత్ర మనుకూలురు.

ఆఖిలభారత పత్రికారచయితలసమావేశము

కన్వెన్షన్ ముల విచారించుట

నైమిత్ దొరగారిచర్యను తీవ్రముగా విమర్శించుట

నటరాజన్ గారి యధ్యక్షకోపన్యాసము

(శ్రీ పి. నె.వల్)

కలకత్తా, జనవరి, 1:— ఆఖిలభారత పత్రికారచయితల సమావేశము ఇండియన్ అసోసియేషన్ హాలులో శేడుమధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. శ్రీ నటరాజన్ గారి ప్రధానతన వహించిరి. వివిధపత్రికలకుండిన పత్రికాశ్రమిధులు చాలనంది సభనలంకించిరి. సభలోనన్నవారిలో శ్రీ మతి సరళాదేవి, బి.వి.చంద్రపాల్ గారు, హిందూపత్రికా సంపాదకులు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, మౌలికాధికారిబోను అమృతబహుళ పత్రికకుండిన కిషోర్ ఘోష్, యస్. సదానంద్, శ్రీ ప్రెస్ మేనేజింగు డైరెక్టరు, బి.వి. నేర్తారాజు, జి. యస్. రంగస్వామి (ప్రభాస్ కళ్యాణ్ గోయిండు) బొంబాయి ప్రాంతీక పత్రికాసంపాదకులు బెల్గియా, మాడర్న్ హిస్ట్రీసంపాదకుడు, బామానంద ఫుల్కర్ గారు, బెంగాలీసంపాదకుడు, ఆర్. యస్. శర్మగారు, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి, ఆంగ్లభాషలో సంపాదకుల హేమచంద్రనాగ్ గారు, వికాల్భారత సంపాదకుడు, బనారసిదాస్ చతుర్వేది మున్నగు పత్రికాప్రతినిధు లనేకులు సభనలంకించిరి.

కార్యదర్శి ప్రకటన

సభను సమావేశపరచుటకు కారణములను వివరించుచు కిషోర్ ఘోష్ గారు యాక్రంది ప్రకటనచేసిరి.

“సభను సమావేశపరచుటకు తీర్మానము కల్పించిరిగా చేయబడలేదు. భారతదేశము నందలి పత్రికారచయితల యొగక్షేమమునుగూర్చి చాలకాలమునుండి జరుగుచుండిన ఆలోచనల ఫలితముగాని యన్యుము గారు. చీవా విప్లవము ఉచ్చస్థితియందుండగా నచ్చటి వ్యవహారములను భారతప్రజలకు బాగుగా తెలుపుటకై ఆదేశమున కొక కొందరను పంపవలసినదని కార్యదర్శియగు ఘోష్ గారు చెప్పిరి. నాంధికవైమన్యులు మనదేశములో పెచ్చుపెరిగి పోవుచున్నరోజులలో దానిని పత్రికా ప్రచారముచే రూపుమాపుట కొకసభ గావించవలసినదని నూచించబడినది. నైమిత్ గారు శ్రీ ప్రెస్ యెడల పుచ్చుకొనిన చర్యను ఖండించుటకై పత్రికా ప్రతినిధుల సమావేశము జరుగవలసినదని తలచబడినది. ఈ కారణములవలననే, పత్రికారచయితల సమావేశమువలన విదేశీయ వ్యవహారములను బాగుగా తెలిసికొనుటకు హెచ్చుసాపకాశములుండను గనుకను, పత్రికాసంపాదకుల సభ అవసరమయ్యెను.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము

అంతట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడగు రామానందఫుల్కర్ గారు ఉత్సాహమున చెప్పిరి:—

ప్రతినిధులారా, సోదర సోదరీమణులారా, ఆహ్వానసంఘము వారి పక్షమునను, వంగప్రజల పక్షమునను, ఈ మహాసభయన జరుగుచున్న సభకు విముఖుల నాహ్వానించుటకు చాల పరిశ్రమచేయుచున్నాను. మాకు సంక్లిష్టకరముగా మీకు సౌకర్యములు కలిగించలేకపోయితిమి. మాలోలుబాటులను తుదిపెట్టెడుచున్నాను.

నువ్వంద పత్రికాసంపాదకులను, దేశభక్తాగ్రణ్యులను నగు లాలా బజర్, పీయూష కాంతిఘోష్, మర్తబక్ మొదలగువారు మరణించుటచే మనకు తీరనితాపము కలిగినది. మీ పక్షమునను నా పక్షమునను వారి కుటుంబములకు సానుభూతిని తెలియబరచుటకు తోడుచున్నాను.

మిక్కిలి గౌరవనీయులగు పని

పత్రికా రచయితలు చేయుపని మిక్కిలి పద్ధతియును, గౌరవనీయునునై యున్నది. ఈ గౌరవనీయులగు పని మనము చక్కగా నిర్వర్తించి, ఉన్నతాశయములను గలిగియుండుట మిక్కిలి యవసరము. (తస్తుతి భారత తరిసితుల ననుసరించి, సాంఘిక సమస్యలను నిష్పత్తు పాతముగను, క్రొధవిరహితముగను పరిశీలించుట యవసరము.

మనకన్వెన్షన్లు

దురదృష్టవశమన మనకన్వెన్షన్లకేముగా నున్నవి. కావున భారతపత్రికా రచయితలు వారు చేయబాలినవంతయు చేయబాలకున్నాను. మనకన్వెన్షన్లలోను పత్రికాస్వాతంత్ర్యమును నిరోధించు చట్టములు మాడినాటికి చేయబడుచున్నది. ఎంతకు కొన్నిచట్టములు చేయబడునని తెలియుచున్నది. ఆచట్టములు చేయబడిన భారతపత్రికలు నిరాలంకముగా పరియినని లెంతును. సాధారణముగా మనకున్న కన్వెన్షన్లు గూడ అనేకములు. అనేకులు మనము సంతోషపెట్టుకొనియున్నది. ప్ర

వ్యవస్థల చేతిలోనన్న పత్రికలలో పనిచేయువారు వారికి దా సో నా మ్యు న వలె ను. పత్రికా పాఠకులకు కోపమురాకుండ ప్రకటనలసంపుటానికి కోపమురాకుండ, ప్రభుత్వమువారికి కోపమురాకుండ మనము చూచుకొనవలెను ఉచ్చస్థితియందున్న పత్రికలు తమ కార్యాలయములలో పనిచేయువారికి ఫించులనుగాని, ప్రావిడెంటు ఫండుగాని యిచ్చుట సంభావ్యము. ఇకర పత్రికలుగూడనిట్టి పద్ధతులననుసరించుట మంచిది.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

నిభాధ్యక్షుడగు శ్రీ. నటరాజన్ గారు యిట్లు చెప్పిరి:— శ్రీయత కన్వెన్షన్ రంగయ్యర్ గారు, పీయూష కాంతిఘోష్, లాలాబజర్ గారు మరణించుటవలన మన బృందమునకు తీరని నష్టముచాటిల్లినది. దేశమునకును, పత్రికారచనా కార్యమునకును వారమూల్యమును నేపనొసరించిరి. ఈ నలుది సందర్భములలో పత్రికా పత్రికల విధానములో ననేక గొప్ప మార్పులు గలిగినవి. పత్రికల సాపకాశములను, మహాత్మ్యములను దేశక్షేమమునకై వినియోగించబడవలసిన పత్రికాసంపాదకులలో నెక్కువ కట్టుదిట్టములందుట యవసరము. న్యాయకార్యములను, వైద్యకార్యములను నిడియు నొకకార్యముని తలంచుట ముఖ్యముగాని, రాజకీయ సాంఘిక ప్రచారమునకై వినియోగించుట సమంజసముగాను, పత్రికారచయితల కట్టియొకటుండి, భారతదేశమునందలి పత్రికలలో నున్నవారు గౌరవించబడియెడల చాల బాగుండును. పత్రికాధిపతులకును నిడియంగీకారమున తలచును. ఈ కథరివలన యజమానుల నిరంకుశత్వము నుండి పత్రికలలో పనిచేయువారు తప్పించుకొనగలుగుదురు.

పత్రికారచయితల తయారు చేయబాతకాలు చేరుగా నవసరముండదు. పత్రికల నిట్టి పాతకాలుగా పనిచేయును.

పత్రికల కన్వెన్షన్లు

భారతదేశములోని పత్రికల కన్వెన్షన్లు అనేకములుగా నున్నవి. మొదటిది, పాఠకులును వచ్చినయెడల చట్టములు యిచ్చును వచ్చినట్లు అన్యులనుచేసి మనలను బాధించుచున్నవి. ఇట్టివి కలకత్తాలో నొక పత్రిక కొద్దులలో బాధించబడినది. పత్రికలు సర్వాధికారముతో చేయు తప్పులకు యిచ్చుకొన నుంచి సందర్భములందు మిక్కిలి యవసరము. పత్రికలు ప్రజాసేవ నొసరించుచున్నవిగాన నది దుర్మార్గదీంతో ప్రవర్తించినవి ఋజువైన తప్ప వీనిని తీవ్రచరాదు.

(కిషోర్ ఘోష్) టె.కె.కె. అట్ల అను చట్టము మిక్కిలి తీవ్రముగా మనలను బాధించుచున్నది. ఈచట్టము వలన సంస్థానప్రజలు వారికన్వెన్షన్లు చెప్పకొనుట కేమియు సావకాశము లేకున్నది. ఈచట్టమువంటి చట్టము నింకొకదానిని చేయ

వలెనని ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. భారతపత్రికలు స్నేహముగానున్న విదేశీయుల విషయమై విశదముగా వ్యాఖ్యలు అరుదు.

ఇంకొకవిషయము. శ్రీ ప్రెస్ వారు రచనా వ్యవహారములను (కన్వెన్షన్) విచారించుటకు నెవమున నైమిత్ దొరగారు వారిని సంఘమునకు రాకుండ చేసిరి. ఈ విషయముకు కత్రికలన్నియు ఖండించెను. కన్వెన్షన్ వారి విచారణను ప్రయోగించుటకు పూర్వము వానిని తాము తరీక్షించునొక కడతనిగూడ నైమిత్ దొరగారు తర్కరచినారు. ఈ పద్ధతికి శ్రీ ప్రెస్ వారు నిరాకరించిరి. ఇట్లు వారుచేయుట వలన సంఘమువారిచారణ పత్రికలకు అందదయ్యెను. కావున పత్రికలు ఆ విషయములను తెలిసికొనుటకు వేరే యోర్పాలులు చేసికొనవలసి వచ్చెను. ఈ విషయమై నైమిత్ గారి నిరంకుశ చర్యను సభవారు తీవ్రముగా ఖండింతురని కోరుచున్నాము.

సందేశములు

మయూనీర్, బంగలశ్రీ, అమృతబహుళ పత్రిక, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్, (టెల్గ్రాఫ్) మున్నగు ప్రతీకపత్రికా ప్రతినిధులు సభ జయప్రదముగా జరుగుగారితని పంపినసందేశములను కార్యదర్శి చదివెను.

తీర్మానములు

విషయనిర్ణయసభలో నామొదలకబడిన మూడు తీర్మానములకు సభవారామొందిరి:—

1. శ్రీయత శ్రీ. నటరాజన్ గారు అధ్యక్షులగునను, రామానందఫుల్కర్, పి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, బి.వి. చంద్రపాల్, యస్. పి. (బెల్గి), క. సి. రాయ్, కాలీనాధరాయ్, యస్. సదానంద, జి. ప్రకాశ్, సి. కె., చింతామణి, మృణాలకాంతి బోనుగారితో కూడిన సంఘము నొకదానిని 1929 సంవత్సరములో కార్యక్రమమును సాగించుట తీర్పరచుట.

పత్రికలలో పనిచేయువారి హోదాను, ఉద్యోగనిరత్యమును రక్షించుటకును, వారి యొగక్షేమములను నిరూపించుటకై ఆఖిలభారత ప్రతిస్థాపనను నొకదానిని స్థాపించుటకును యీ స్థాపనసంఘము ఒక విధానమును నిర్ణయించవలెను.

(2) మూడవతీర్మాన విట్లున్నది:— నైమిత్ సంఘము వారి విచారణను ప్రయోగించుటకు పూర్వము అని నైమిత్ గారి తరీకులు లోనుగావలెనను మరతును కోరి, పత్రికా స్వాతంత్ర్యమునకు అనవసరమైన అటంకములకు కలుగజేసిన నైమిత్ గారి నిరంకుశచర్యను యీసభవారు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు.

(3) సభాకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు స్థాపనసంఘమువారు తగిన ప్రయత్నమును వహించుచేయవలెను. అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

నోటీసు

1929-30 సంవత్సరమునకు విశాఖపట్టణము కింగ్ బార్జి ఆసుపత్రికి కాపలసిన భోజన సామగ్రిలు వగైరాలకు టెండర్లు 1929 సం॥ జనవరి తే 18 ది మధ్యాహ్నము 12 గంటలలోగా పంపవలయును. ఇందుకు సంబంధించిన బంధనలు, వస్తువుల జాబితాలు మద్రాసు ఫోర్ట్ స్టోరు నుండి బార్జి గెజెట్ లో ప్రచురింపబడును.

ఎం. ఎల్. కామత్,

(నెం 80)

నూపరింటెండెంట్.

వివరములు	మొదటిసారి		మూడవసారి
	1926 (16 నెలలు)	1927	1928
నచ్చిన భిక్షాద్రాక్షాస్తుల సంఖ్య	528	468	1000
వాటి మొత్తం	రూ. 8,20,000	రూ. 7,78,000	రూ. 16,00,000
బారి అయిన పోలీస్ సంఖ్య	841	872	670
వాటి మొత్తం	రూ. 5,21,000	రూ. 6,82,000	రూ. 11,00,000
సాలీనా ఆదాయం	రూ. 28,400	రూ. 44,800	రూ. 75,000
భిక్షాభండు	రూ. 4,282	రూ. 29,182	రూ. 00,000 వింపించి
గంభీర మొత్తం హామీ	రూ. 47,500	రూ. 64,000	రూ. 1,10,000

వివరములకు ఏజెన్సీలకు ఇట్లు ఎల్లప్పుడు, మీసహాయ, సహకార, సానుభూతి వశమింప:— భిక్షాధ్యక్షులు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. ఆంధ్ర జిన్నా రెన్ను కంపెనీ లిమిటెడ్, మదీరీపట్నం

వాతావరణస్థితి

1929 నవంబరు 3 తేది గురువారము

మార్గశిరమాన	నవంబరు 24	నవంబరు 25	నవంబరు 26	నవంబరు 27	నవంబరు 28	నవంబరు 29
గోపాలపురం	79	63	...	0	0	0
విశాఖపట్నం	79	70	...	0	0	0
కాకినాడ	81	63	...	0	0	0
మచిలీపట్నం	85	69	...	0	0	0
కర్నూలు	87	59	...	0	0	0
బళ్లారి	85	64	...	0	0	0
అనంతపురం	0	0	0
కడప	87	68	...	0	0.1	0.1
నెల్లూరు	86	68	...	0	0.8	0.8
మద్రాసు	88	68	...	0	0.2	0.2
కడపూరు	82	69	...	0	0.3	0.3
నెలమ	89	64	...	0	0.1	0.1
కోయంబూరు	85	61	...	0	0.1	0.1
తిరుచనాపల్లి	85	65	...	0	0.1	0.1
శాఖపట్నం	81	70	...	0	0.8	0.8
మధుర	0	0	0
పాంబర్	81	75	...	0	0.4	0.4
పాంబర్	0	0.8	0.8
తిరువేండ్రం	88	72	...	0	0.1	0.1
కొచ్చి	86	70	...	0	0.1	0.1
కాకినాడ	91	68	...	0	0	0
మంగళూరు	90	69	...	0	0	0
తెలంగాణ	88	57	...	0	0	0
మేర్కాస	75	52	...	0	0	0
కొడవకాడ	63	42	...	0	0.7	0.7
కూకట్	64	41	...	0	0	0

సర్కారులు:— గోపాలపురము, మచిలీపట్నములలో ఆకాశము నిర్భయముగనున్నది. ఇతర చోట్ల ముప్పు విస్తారముగ నున్నది. రాత్రివేదివి 3 మొదలు 4 దిగ్గీలు ఎక్కువ.
 డక్కన్:— వేపుములు ఒక మోస్తరగనున్నవి. రాత్రి వేదివి 3 దిగ్గీలు ఎక్కువ.
 కర్నాటకము:— నెల్లూరులో తుంపరబడినది. ముప్పు విస్తారముగనున్నది. కిత్తెస్థాని మామూలుగ నున్నది.
 వ. వ. నారాయణఅయ్యర్, సహకారకార్యకర్త.

మహాత్ముని గాఢవిశ్వాసము

సంవత్సరములోగా బ్రతికిమువారు రాజీకి వత్తురు
 తేకున్న స్వతంత్రవాదినగుదును
 కలకత్తా, జనవరి 3:— మహాత్మా గాంధీగారిని ప్రతి కాప్రతినిధి సందర్శించగ, నిట్లు చెప్పిరి: “నేను ప్రశ్నయం తమనందైన నిరాశచెందువాడను గాను. 1929 డిసెంబరు 31 తేది రాత్రివరకు మనము కోరినట్లు బ్రతికివుండు అంగీకరింతు రనియే ఆశించుచు ప్రార్థనలుచేయుచుందును. నాయాగ నిరాశ యైనచో 1930 సంవత్సరాదిగా ఉదయమువేది ఇండియన్ గుస్సా లా (స్వాతంత్ర్యవాది) నగుదును. భారత దేశమునకు భారతీయులచే యేర్పాటుచేయబడిన స్వేచ్ఛావ్యవస్థ పోలీసావిధాన ముండలెనుగానియితరలొసంగనడిపనీకొరదు నెహ్రూనివేదిక మనము తయారుచేసికొన్నదే. అది అంగీకరిం బడినచో మనము భాగస్వాములమగుదుము. మనస్థితిని మన ము నిర్ణయించుకొన్నవార మగుదుము. బ్రిటిషుప్రజల నాయ తలం యావత్సరములొక్క ప్రతిరో మనఃస్ఫూర్తిగ విశేషముగ నూచనల గావించినచో యీతెదరింపులు కాలనిర్ణయము అనన సర మగును.” (ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

సాగనైన మా వెండిసామగ్రి

మిక్కిలి నవీనమైనట్టియు, మంచి పనితనము గలిగి అంద ముగా తయారైనర్పబడిన మా వెండిసామగ్రి మీ ఇంట్లయం దుంచిన ఎట్టి యింటికైనను నూతనకాంతిని చేకూర్చును.

అట్టి సామగ్రిచే మీగృహముల నలంకరించుకొనుడు.

సురాజ్ మల్ లల్లాభాయ్ అండు కో.,

మంచిశిల్పులు, చిత్రకారులు.

313, యస్సనేడు, మద్రాసు.

135, బిగ్ బజార్ రోడ్డు, తిరిచినాల్లి.

బోంబాయి లైప్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(స్థాపితము 1908)

సభాధ్యక్షుడు, సర్ లాల్లాభాయ్ నమాచ్ వాస్ K.C. I E.J.P. మేనేజరు యన్ బి. కాల్లమాన్స్ ఇండియా దేశపు భీమాకంపెనీలలో కల్ల అన్నివిధముల పాలీసీకార్యముల నివ్వగలిగియు. ప్రత్యేక సదుపాయములు. తక్కువ ప్రీమియములు. ఎక్కువ పోస్టలు. స్వల్పవరతులు.

(మంబి మేనేజిమెంటు.)

అటోమెట్ హాకోఫర్ ఫీచరు. పాలీసీవారు హక్కులకు వెంటనే చెల్లించుట, వివరములకు ప్రాయశు.

K. PADMANABHAPAI B. A. Secretary Madras Branch, P. B. No. 337, Mount Road MADRAS.

16వ ఇండియన్ సైన్సు కాంగ్రెసు

మద్రాసులో సమావేశము

16వ ఇండియన్ సైన్సు కాంగ్రెసు విన్నవించిన మద్రాసులో ప్రభుత్వమందిరమున బాంక్విటింగ్ హాలునందు ప్రొ|| సి. వి. రామకృష్ణగారి యధ్యక్షతక్రింద మద్రాసుగవర్నరు గారి యాదరణమున సమావేశమయెను.

ఇండియన్ సైన్సు కాంగ్రెసు మొట్టమొదట 1914 సం వత్సరమున కలకత్తాలో జరిగెను. అప్పటినుండి సైన్సునందు పరిశోధన నభివృద్ధిపరచుటకు ఈకాంగ్రెసు ప్రోత్సాహ మొ సగుచుండెను. ఈకాంగ్రెసునకు మూడు ముఖ్యభిప్రాయములు కలవు. అవి 1. సైన్సునందు పనిచేయుచున్నవారికి దానికిసంబంధములలో పనిచేయువారితో సంబంధము కలుగజేయుట, 2. పరిశోధనలను ప్రోత్సహించుట, 3. కాన్ఫ్రెన్సునందు ప్రజలకు గలగజేయుట.

నిన్నటి పథకు ప్రీపురు ములనే కలుప జరగె. అందు దా|| అగ రాగ్, ప్రొ|| కె. పి. యెచ్, దా|| బాల్మగర్, జె. ఎం. ముఖర్జీ, ప్రొ|| దానుగప్త, ప్రొ|| సంకర్షణూర్, దా|| వి. కె. దాసు, అనంతకృష్ణ అయ్యర్, దా|| ఫారెస్టర్, హోవాడ్, దా|| కె. జి. నాయక్ బహదూ, దా|| నాత్సండ్ ప్రొ|| గిల్బర్టుగార్లు మున్నగువారు కలరు.

గవర్నరుగారి యుపన్యాసము

నేటిమధ్యాహ్నము జరిగిన మద్రాసుపౌరులతరపున ఇండి యన్ సైన్సు కాంగ్రెసుసభ్యుల నాహ్మినివగల యవకాశము నాకు లభించినందుకు నేను మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. పూర్వ మీసభవారిచ్చట నాకు పూర్వము విల్లింగుడెను (ప్రభువుగారు వెంట్రుండుప్రభువుగారును అన్యసిందిరి. మరెకొన్ని నిమిషములలో ప్రొ|| రామకృష్ణగారినివగ నా విశ్వాసము నాకులభించినది సంతసించుచున్నాను. ఇదివరకు వీరి యుపన్యాసము యీ రాజధానిలో నేను జేసాచోట కొలదివారములకుండట విశ్వాసము నాకు గలిగెను. సైన్సు పరిశోధనములగురించి నాకేమియు తెలియదు గాన నామహా సముద్రమున నేను ప్రవేశించి మాట్లాడుటకు నాకు అభిప్రాయములేను. సైన్సు పరిశోధనములందు నావంటి తెలియనివ రెరిగినయభిప్రాయమును జూపలేదని నేను చెప్పుచున్నాను ఏదైన నొకనూతనవిషయము కనుగొనబడెనని ప్రజల తెలిసినపుడు వారు చూచెడి యుత్సాహ ముగియెత్త. వారి యుత్సాహము కాన్ఫ్రెస్కోధకులు గ్రహింపలేదు. ప్రజలకు పరిశోధనములగుర్చి యేమియు తెలియజేయుచున్నార. పరిశోధకులు కష్టపడి మిక్కిలిదిక్షతో పనిచేయుచున్నారు. ఇప్పుడు ప్రజలు సైన్సునందు దక్షిణాభిమానము కలిగి దానినిగూర్చి ప్రతిరో గమనించుచుండెను గలవారైరి. దానిలాభములను వారు

గుర్తించుచున్నారు. వైద్యపరిశోధనములను నెలకొల్పము కలిగిన ప్రజలు గుర్తించిరి. జీవనశైలినిగురించి ప్రీలుగూడ చర్చించుటకు మొదలిడిరి. కాన్ఫ్రెస్సుగురుములకు వసులవన నెట్టి లాభముకలుగునో వ్యవసాయదారులకూడ గ్రహించుచున్నార. ఇప్పుడిదిగల జరుగుచున్న పథలలోను పథలవన ననేకలాభములు చేకూరగలవు. ఈ సభ జయప్రదముగ జరుగునాక-అని గవర్నరుగారు విరమించిరి.

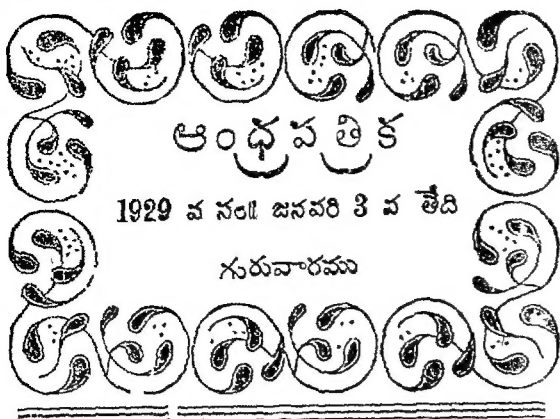
అధ్యక్షకోన్యాసము

ప్రొ|| సి. వి. రామకృష్ణగారి అధ్యక్షకోన్యాసము నిగువ సంగ్రహింపబడెను.

ఈప్రశంసమున వివిధములకు ముఖ్యపదార్థములగురించి ప్రకృతికాన్ఫ్రెన్సు మాట్లాడగల యధికారము కలిగి యున్నాడు. వివిధపదార్థముల వ్యభావమును దెలుపుచు నాతడు మాట్లాడును. వాని నిజస్వభావములను తెలిసికొనుటకు నిరంతరము పరిశోధనలు జరుపుచు వానికిగలపరస్పరసంబంధమును కనిపెట్టుచుండును. అపరిశోధనాఫలితములను నులభము భావలో చెప్పినయెడల నవి ప్రతివారికిని బోధపడగలవు. ప్రకృతి కాన్ఫ్రెన్సు యితరకాన్ఫ్రెసులందుగల సంగతులను గుర్తించ నలసియున్నది. అందుచేత నాయుపన్యాసమునందు కంకతాతలం రేటరీలో నేను ప్రకృతికాన్ఫ్రెసునందు, సమావేశకాన్ఫ్రెసునందు సంబంధించిన పరిశోధనలను గావించి నేను కనుగొనిన నూతనవిషయమునుగూర్చి ముచ్చటించెదను. వెలుతురు అనుదృగ్విషయముయొక్క స్వభావమును తెలిసికొనటకందరుకు కోరిక గలవారై యుందురు. ఇది కిరణప్రవహమునకు రేడియేషను సంబంధించియున్నది. కొన్నిసమయందు పదార్థమునందే వెలుతురు ప్రసరించును. ఒక పరమాణువును గైకొని దానికి వేడి చేసినయెడలను లేక దానికి విద్యుచ్ఛక్తివలన సుద్రేకము కలిగించినను అది ప్రకాశవంతమగును. దానినుండి వెలుతురు ప్రవహింపగలదు కిరణప్రవహమునకూర్చి 19 శతాబ్దమునందు ఒక యభిప్రాయమును 20-వ శతాబ్దమునందు కోరిక యభిప్రాయమును కాన్ఫ్రెన్సులు కలియబెట్టెను. ఈరెండికిని పలు భము కలదని కొందరు చెప్పుచున్నారు. కాని నాకట్టి సంబంధము కానరాలేదు. అని చెప్పి ప్రొ|| రామకృష్ణగారి ఆరెండ అభిప్రాయములను పట్టిలకు కలరముగ దెలిపి 20 శతాబ్దము అభిప్రాయమే నిజమైనదని చెప్పిరి. ఏమియు రేడియేషను అరించి దీర్చుచు, ప్రొ|| రా. కృష్ణగారు సంగతి.

గాంధీ దైవము

భవిష్యత్తుగురించి 5 మార్లును భూమి ప్రాయశ్చిత్తు 1-0-0. సై.పత్రికకు 0 4-0 ఇచ్చెను. 1 మార్చి 1-0-0. కాని మనము సర్వ విషయాలందును జయ పొందుట “జయనాశి రేడి” దాయకు 1 కిచ్చి 2-0-0 ఇచ్చెను. 0-4-0. 2598 వి. కే. శతగోపాచార్యులు, తిరుత్తణ్ణిచిత్తూరుజిల్లా

1929 వ సం॥ జనవరి 3 వ తేది
గురువారము

మే జ ర క డో గ ను :

పై మను కమిషను

శ్రీమతి

పైమను కమిషను సభ్యులగు మేజరు కడోగనుగారు, తమ ప్రగల్భములను ఇంగ్లండుకు చెలుపుచున్నారు. హిందూదేశమునందు కమిషనుకు తోడ్పడువారు పెక్కువారిది గల రైయు, వివిధ నాయకులును తమకు సహాయము చేయుట కాదు రము జూపుచున్నారనియు, వీరు సూచించిరి. పైమనుగారివలె వీరికిని ఆత్మవంచన ప్రియముని తోచును. పేర్నిక గనిన నాయకు లెవరును వీరికి తోడ్పడలేదని సర్ చిమకలాల్ సెతల్ వాడుగా రిటీవల తమ ప్రసంగమునందు తేటపరచి యుండిరి. ఈమధ్య జరిగిన సభలలో నేదియు పైమను కమిషనుకు తోడ్పడ నిశ్చయింపలేదు. మితవాదుల సమావేశముగూడ బహిష్కారమును కొనసాగింప నిశ్చయించినది. కాంగ్రెసు సభవారి తీర్మానము సంగతి చెప్ప నవసరము లేదు. కన్వెన్షను సభలో బహిష్కారవాదులే సభ్యులుగ గలరు. ఇట్టిసితితో తమకు నాయకు లందరును తోడ్పడుచున్నారని కడోగనుగారు చెలుపుటవలన ఇంగ్లండు నయితము మోసపోవజాలదు. బహిష్కారవాదు లెవరును రాజకీయ సమన్వయార్థి విచారించుట లేదని కడోగనుగారు చెలుపుట చోద్యము. సర్వవత్ సమావేశము కాంగ్రెసు సమావేశము మితవాదసభ మున్నగుసభలు రాజకీయ సమన్వయార్థి లెస్సగ యూచించి తీర్మానించి యున్నవి. దేశములో స్వరాజ్యవత్సకత విషయమై ఎట్టి యభిప్రాయ భేదము లేదని చెప్పవచ్చును.

భేద మేమయిన నున్న, స్వరాజ్య సాధనల విషయముననే కలదు. కమిషనువారు నలుపుచున్న విచారణ వ్యర్థ మనుటకు సందియములేదు. దేశ మంతయు కమిషనును బహిష్కరించినపుడు, వీరి విచారణ కెట్టివిలువ యుండును? కడోగను బోలు వారి విరుద్ధవ్యాఖ్యానములను ఇంగ్లండు పాటింపక భారతీయుల కోర్కెలను వెంటనే సఫలపరచుట ముక్తము. ఒక్క సంవత్సరము గడువు మాత్రమే గలదు. ఆ పిమ్మట భారతీయులు వారి మార్గమును వారవలంబింతురు. పైమను కమిషను లన రాజకీయసమన్వయ పరిష్కార మగు ననుట వ్యర్థపుటూహ. భారతీయులు స్వల్పపువరములతో పై పై జెందరు. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము వారి నినపుకోర్కె యనుట నిశ్చయము. ఈ సంగతిని పటింపక పైమను కమిషనువారు తమయిచ్చ ద్విసరీరిని ప్రవర్తించుచున్నారు. ఇకనయినను ఇంగ్లండు దేశాభిప్రాయమును గుర్తించుట మేలు. స్థితులు ఇంకను క్లిష్ట మయిన పిమ్మటవిచారించి మోజున ముండదు. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున

పైమను కమిషనును పూర్తిగ బహిష్కరించుట యవసర మగుచున్నది. వీరితో దేశ మెట్టిసంబంధ మును పెట్టుకొన దని వెల్లడిచేయుట ముఖ్యము. పైమను కమిషను వర్తమానముమూలమున దేశ నాయకులు బాధల నొందుచున్నారు. ఇట్టిబాధలు కమిషనువారికట్ల ప్రజలలో మరింత ఏవగింపు కలుగుటకు కారణ మగుచున్నవి. పైమనుకమిషను వారికిమీద ప్రాజ్ఞులను మోసపుచ్చజాలకు.

స్వరాజ్య సాంవత్సరిక సంచిక

“స్వరాజ్య”పత్రికయొక్క సాంవత్సరికసంచిక సర్వాంగశోభిత మై యొప్పుచున్నది. వెంకటప్ప గారు చిత్రించిన సిద్ధార్థుని త్యాగము, అచ్చెరువు గలిగించుచున్నది. ఇది గాక మరికొన్ని చిత్రపటము లును, ఛాయాపటములును గలవు. సుప్రసిద్ధులు వ్రాసిన వ్యాసములు, సంచిక నలంకరించుచున్నవి. డాక్టరు నకడరులెండుగారు, హిందూదేశ దుస్థితిని వివరించుచు, ఇంగ్లండు అన్యదేశ పరిపాలన మును సహించునా యని ప్రశ్నించిరి. ఇంగ్లండు సహించనియెడల, హిందూదేశము నేల పరాధీనదశ యం దుంచవలెనని వీరడుగుచున్నారు. మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు బూను కొనవలయు నని, సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు చేసిన సూచన కలకత్తా కాంగ్రెసుసభలో నఫల మయినది. డాక్టరు సుధీంద్రబోసుగారు అమెరికా రాజకీయ వ్యవహారములను గూర్చి వ్రాయుచు, వీనియందు సమర్థులును, సద్గుణశీలురును జోక్యము కలుగజేసికొనుటలేదనియు, అమెరికను రాజకీయపక్షములకార్యక్రమములందు ఎంచదగినభేదము గనుపింపదనియు, వోట్లను సంపాదించుట కివి ప్రదర్శింపబడుచున్న పనియు, దెలిపిరి. ఇంగ్లండు హిందూ దేశమును సాంఘికముగను వైతికముగనుమాత్రము జయింపగలిగె ననియు, హిందూదేశము తనపూర్వ వైభవమును పునరుద్ధరించుకొనుట యవసర మనియు, డాక్టరు షట్టాభినీతారామయ్యగారు నిరూపించిరి. హిందూదేశము తనకు అనువగు ప్రజాపరిపాలనమును స్థాపించుకొనవలె నని, ప్రాఫెసరు సరు సుందరరామయ్యగారు గోరుచున్నారు. జాతీయజీవితమునకు అనుగుణమగు విధమున విద్యా విధానమును మార్చవలెనని, డాక్టరు కున్హి కన్నను గారు కోరుచున్నారు. యుద్ధముల నాపివైచుటకు, యుద్ధనిరోధసంఘమువారు నలుపుచున్న ప్రయత్నములను, ఇనజెల్ ఆప్టిగారు వివరించిరి. శౌంతి రామమూర్తిగారు గ్రామ పునర్నిర్మాణవత్సకతను చక్కగ నిరూపించిరి. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యాయమును తగ్గింపక, స్వరాజ్యవిధానమును ఏర్పరుపవలయు నని, సత్యమూర్తిగారు కోరుచున్నారు. సంతాననిరోధావశ్యకతను న్యాయమూర్తి రామేశంపంతులుగారు వెలిబుచ్చిరి. హిందూ దేశస్వభావమును గ్రహించుట యవసర మని, కె. యస్. రామస్వామిశాస్త్రిగారి యుద్దేశ్యము. హిందూ వివాహపద్ధతియం దేమాత్రము మార్పు గావించవలదని, టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు విన్నవించుచు, పూర్వాచార ప్రియుల వైఖరిని సమర్థించుచున్నారు. జాతీయజీవితమును పునరుద్ధరించు హాబ్బయమును వృద్ధిజేయవలయు నని,

పి. శేషాద్రిగారు ఎచ్చరించుచున్నారు. దక్షిణదేశమున సంగీతప్రపంచమునందు అత్యున్నతస్థానము నాక్రమించి, కీర్తిశేషు లయిన శ్రీ త్యాగరాజు, కృష్ణభాగవతులు, మహావైద్యనాథయ్యరు, కోయంబత్తూరు రాఘవయ్యరు, షట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు వరదాచార్యులుగార్ల జీవిత సంగ్రహమును, సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు వివరించిరి. వీరల పటములుగూడ పొందుపరుపబడెను. సంఘసంస్కరణమును చట్టములద్వారా వ్యాపింపజేయుట యవసర మని, సి. వి. విశ్వనాథశాస్త్రిగారు సూచించిరి. రుష్యా నాట్యరంగమును, అక్కడ కిటీవల పెడలి వచ్చిన హరింద్రనాథ ఫటోపాధ్యాయగారు వర్ణించిరి. స్వపరిపాలనము లేని కతన, హిందూదేశము నందు శిశురక్షణపోషణలవిషయమున, యశ్రద్ధపెట్టుల ప్రబలియున్నదో, శ్రీమతి కమలాదేవి ఫటోపాధ్యాయ గారు తేటపరచిరి. చెన్నరాజధానిలో కార్మికుల తేమము నిమిత్తమై, శ్రీమదు బోర్డులను స్థాపింపవలసిన యవసరము కల దని ప్రాఫెసరు రంగారాజు తలంపు. సహకారోద్యమాభివృద్ధికి అధికారులెటుల అడ్డుపడుచున్నారో, అనుభవసీయులగు ఆర్. రామచంద్రరావుగారు వివరించిరి. చదువదగిన వ్యాసము లింకను గలవు. కృష్ణ దేవరాయలు అలసాని పెద్దనామాత్యుని గౌరవించుట, బుద్ధుడు, గ్రామజీవితమును చిత్రములును అశ్వమేధ మను ప్రాచీన చిత్రమును, త్రివర్ణములతో ముద్రింపబడి, మనోహరమై యొప్పుచున్నవి. ఇట్టి అమూల్యమగు సంచికను ప్రచురింప గలిగినందులకు స్వరాజ్యపత్రికా నిర్వాహకులను అభినందించెదము.

డాక్టరు బిసెంటు : గాంధీ

మితవాదులవలె డాక్టరు బిసెంటు గారికిని స్వరాజ్యవిధానమును నిర్మించిన చాలును. దానిని పొందు మార్గములను నిరూపింప నవసరము లేదు. గాంధీ మహాత్మునకు స్వరాజ్యసాధనలు ముఖ్యములు. అందుచే, వారు తమ తీర్మానమునందు ప్రజలు నిర్వహింపవలసిన కార్యక్రమమును నిరూపించిరి. అసహాయోద్యమ మవలంబింపబడు నని తెలిపిరి. బిసెంటు గారి కిందువలన, ఆగ్రహ మేర్పడినది. మెనుకటివలె ఈ మారును మహాత్ముని కార్యక్రమమును నిరసించుటకు ఈమె పూనుకొనినది. దౌర్జన్యరాహిత్యము దౌర్జన్యములోకి దిగు నని, యీమె భావించుచున్నది. బిసెంటుగా రిప్పటికిని పూర్వవైఖరిని మార్చుకొనకుండుట శోచనీయము. శుష్కతీర్మానములవలన స్వరాజ్యము లభింపదని, యీమె యింకను గ్రహింపకుండుట వింతగ నున్నది. మహాత్ముని కార్యక్రమము పనికి రాక బోయినదో, బిసెంటుగారి కెట్టి కార్యక్రమము పనికి వచ్చును? ఆ సంగతిని ఈమె దెలిపియుండలేదు. గాంధీమహాత్ముడు వచ్చెను, చూచెను, జయించె నని బిసెంటుగారు తెలుపు చున్నారు. మహాత్మునికి జయము గలిగినందుకు చింతించువారుండరు. అట్టి వారి నాయకత్వమును కాంగ్రెసు మహాసభ తిరిగి బడయగలిగినందులకు, ప్రకాశం పంతులుగారివలె నితరులును సంతృప్తి జెందక మానరు. గాంధీమహాత్ముని విజయమునకు బిసెంటు గారెంత చింతించినను, దూరదృష్టి గలవారెల్లరు సంతసింపక మానరు. బిసెంటు గారు తమకు

అఖిలపక్ష మహమ్మదీయ మహాసభ

ఆగోఖానుగారధ్యక్షత వహించుట

ఈనభ నేడు (31-12-1928) ఢిల్లీలో ప్రారంభ మగుట

గో వ థ ల ని ర సి ం చు ట

మహమ్మదీయులు గోవులను బలి యియ్యవలెనని మతగ్రంథములలో నెచటను లేదు. ఇబ్రహీం ప్రవక్త గోవులను బలి యియ్యలేదు. ఒంటెలను గొట్టెలను బలి యియ్యవలెనని యేమతగ్రంథములలో నున్నది? అరేబియాలో గోవుల నెవరును బలి యియ్యరు. కాశ్మీరమునందలి మహమ్మదీయులు జీవహింస నొనరింపరు. అమీరు హబీబుల్లా ఖానుగారు గోవధలను నిషేధించిరి. గోవులను వధింప గూడదు. హిందువుల కియ్యవలెను పనులను చేయగూడదు అని బేబరు సార్వభౌముడు హుమా యూను చక్రవర్తికి బోధించెను.

అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము

మీరు నా కిట్టి గొప్ప గౌరవమును చూపినందుకు నేను మీ కెంతయును కృతజ్ఞుడను.

బార్ల సార్వభౌమనకు సత్కారాశోగ్యము అవరణాల మననే కలుగుగాక యని కోరుటలో మహమ్మదీయులందఱును గూడ నాతో నేకీభవి పగలుగుదురను గట్టినమ్మకము నాకు కలదు. ప్రజలకు లాభపరంపరలను కలగజేయును పరిపాలించుటకు బార్ల సార్వభౌమనకు భగవంతుడు చిరకాలాయుర్రాయను నొసగుగాక.

ఇక నేను ప్రస్తుతవిషయమునకు వచ్చెదను. భారతదేశ రాజకీయ విగ్రహమునందు మహమ్మదీయుల స్థానమును చారి లాభమును గూర్చి మనవిభిన్నతలన చర్చించ వలసియున్నది. చిరకాలమునుండి నాకు ప్రభావిత విషయములందు గల అనుభవమును వివిధభావుల పూర్వ ప్రస్తుతచర్చలను చదువుటవలన కలిగిన జ్ఞానమును ఆధారము చేసికొనియే యీ సభలో నేను నాభిప్రాయముల నిపుడు తెలుపదలచితిని. అరబిగా నేను షివక నలవరచుకొనిన భావములు విశోషా మహాసంగ్రామ ఫలితములవలన మరింత స్థిరపడెను.

భావములమీదను ఆశయములమీదను ఆధారపడినట్టి పద్ధతులవలనను బాతులవలనను యే బాటిని ఆధికమగు ఘనత లభింపదు. ప్రజల అభిప్రాయములపైనను అధికసంఖ్యాకుల అభిప్రాయముపైనను ఆధారపడిన పద్ధతుల వలనను బాతులవలననే ఒకబారి కధికముగా గౌరవములభింపగలదనునదియే నవీనచరిత్రవలన నేను గ్రహింపగలిగిన గొప్పరచయము. సామ్రాజ్య పరత్వములు కలిగియున్న ప్రభు కరిచాలనావిధానములయందు బాతీయ నాయకలవలననే నిర్ణయింపబడుచుండెను. యుద్ధమునకు పూర్వము రమ్యలోని రాజ్యాంగ విధానము ప్రజలవలన నిర్ణయింప బడలేదనియును కలకత్త పర్లము (పాన-స్టాన్లీ) చారిత్రవనీ నిర్ణయింపబడినదియును టాల్ స్టాయ విల్లీబ్రాంట్లెనగారు వెల్లడించినట్లు. ఇంగ్లాండు ప్రాన్సుదేశములందలి పరిపాలన విధానము ప్రజలయొద్దను ప్రకారమే నిరణయం ప బడెను. ఇట్టి యుద్ధాచరములు చరిత్రలో నేర్పయ్యెను కలవు. షివక ప్రజలవలనగాక నాయకలవలననే యెర్పరునబడిన ప్రాతఃకము రాజకీయసంఘములు చేయబడినవి యిది షరకే ముగిసెనుగాని నానిరర్థురది యిప్పుడు నియోజకులతో గాఢమనఃబంధములు కలిగియుండునట్టి ఒకల మహమ్మదీయవర్గము నేర్పట్టుచేయవలెనని నిరదు నేను చేసిన ప్రకటనతో నేను సూచించియుంటిని. మార్గదర్శకత్వమును ప్రజల స్వాధీనమున నుంచవలెననుటలెంతయుతో నే నెలుల సూచించితిని. నాయకులు ప్రజలయొక్క అభిప్రాయములను క్రొదగా వినవలసిన అదనిపుడు ప్రాప్తమైనది. భారతదేశమునందు భావినితికి 'పాన్సు'గా సంబంధించినవారులు ఒక్కోజాతోనే కలగ జాలవు. రాత్రినే దొంగచొరబడునట్లు రహస్యతవలె నవి భారతదేశమున నెలుల లభింపవు. యుద్ధఫలితము మరియొకరిగా నుండియుండినచో ఆకస్మికముగా భారతదేశమున కట్టివచ్చులు కలిగియుండునుగాని మన రాజకీయపరమస్థ అటుల ఆకస్మికముగ పరిష్కరింపబడుట భారతీయులవలించిన పద్ధతివలన ప్రపంచమునకంతకు విడితమైనది. మనకోరిక తెలులనున్నను భారతదేశము నందలి మహమ్మదీయులను కా పాడుటకును వారికోరికలను నెరవేర్చుటకును నిజమైన ప్రతినిధి సంఘము నేర్పడుటకు జయగలవనీ పెక్కు సభలలో నిది మొదటిదై యున్నది. అన్ని సంఘములలోను సభ్యులుగానున్న మహమ్మదీయులందఱును కలసి ఆలోచించి ఆ ఫలితమును నియోజకులకు తెలియజేయుట యును జనసామాన్యముయొక్క అభిప్రాయములను క్రొదగా గ్రహించుటయును ముఖ్య ప్రయోజనముగాగల యొక వర్గమును మార్గదర్శకగలిగినచో మన సుతము వారికి విక్రీ-లి ఘనముగ

మేలుచేసినవారగుదురు. రాజకీయముగ సాఫల్యమును బడసిన దేశములలో అధ్యక్షుడు లేక ప్రధానమంత్రి మునుట ఒక అల్ప నియోజకునివరకును గూడ సంబంధము పరస్పర సంబంధముగల నాదీనంపయ సంబంధము వలెనే యుండును. అట్టి సంఘమును మనమేర్పరచగలిగినచో నేను నిరణయోభావముగ నుభయద్రుమ్మడదును. ఈసంఘమువారుగూడ చాల పారబాటులను చేయక తప్పదుగాని వారికొరకు యితరులట్టి పారబాటులను చేయుటకును వారే స్వయముగా నట్టి పారబాటులను చేయుటకు చాలభేదమున్నది. మన రాజకీయ అభిప్రాయము తెలులన్నవనిగాక మహమ్మదీయ జనసామాన్యమునందు విలీతమైయున్న మహమ్మదీయ యావజనసమితివాంఛ తెలులన్నవని తెలుగుకొనటకే యీసభలోను యది మొదలుకొని యెల్లప్పుడును మనము ప్రయత్నించుచుండవలెనను విషయమును మనము జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను.

1. భారతదేశమున హిందువులకును మహమ్మదీయులకును పరస్పర విశ్వాసమును మెత్రియును కలగకుండునచో ఈ దేశమున శాంతియుగము సాఫల్యముగను మహమ్మదీయులు జీవించగలుగుట అసంభవము 2. భారతదేశమునందలి వివిధమతములవారిలో అధికసంఖ్యాకులతో నొకరగు మహమ్మదీయులకు వారి విజ్ఞానము సుస్థిరముగను నిరపాయముగను నుండునా లేదా యిది సంగత్యము బాధించుచుండునంతకాలము భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనమును సుపరయును లభింపజాలవు. 3. విదేశీయులు భారతదేశమునై వాదించుటకుండ భారతీయులను కాపాడుటకును దేశమునందు శాంతిని భద్రమును నెలకొల్పటకును భారతీయులు ట్రిబునల్ దేశమువారిపై నాధారపడుచుండునంత కాలమును బ్రిటిషునైన భారతదేశము నందుండునంత కాలమును నాకాదర్శము మనరేవులను కాపాడుచుండునంతకాలమును వారి విధానదర్శము ఆకాశమార్తమునందుండి కలికించుచుండునంతకాలమును మన దేశపరిపాలననుండి బ్రిటిషువారు అధికమగు భాగమును అధికమగు మాటలకుబడినికోరుట సహజము. అనునట్టి సహజ విషయములను మనము మనవగుడదు. మహమ్మదీయ జనసామాన్య మీ విషయములను కాగుగా గ్రహింపగలగటకు తగిన లోకజ్ఞానము వారికికలనియే నేను నమ్మెదను మీరు వారిలోనివారయెనుటను వాటితో మీకు సంబంధముండుటవలనను వారి భావములను మీరెరిగియేయూడురు.

మనకోరికల కేవలము భావిములును ఆశయములను మాత్రమే మెత్రియుండు గూడదు. మీరు ప్రజలతో నొక భాగమేగాన ప్రజలకును కోరికలను కొనసాగించుటకు తగినట్లు మన రాజకీయ వర్గము లభివృద్ధిచెందునరకును వారికోరికలను ఆశయములను వీలవంతవరకు పరిగా నెల్లడించట మీకు ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. మన కోరికలను ఆశయములను అవసరముగా యథార్థములే కావలసిన అవసరములేదు.

ప్రజల నిశ్చయార్థిప్రాయములు మీరు నమ్మినవానిని మీభావములకును విభేదము కలిగినపుడు మీఅభిప్రాయములే ప్రజలమోక్షంపట్లు చేయబడుటకు మీరు గట్టిప్రయత్న మొనరింపవలెను. ఇటుపైన కొన్నివత్సరముల వరకును మనముమన అభిప్రాయములనుబట్టి గాక ప్రజల అభిప్రాయములనుబట్టియే తర్కతులను నిర్ణయించుట కవసరమని నేను మరియొక సారి తెలుపుచున్నాను. భారతదేశమున మహమ్మదీయులలో అధికసంఖ్యాకల కోరికలేజ్ఞానవిషయములందు మహమ్మదీయుల యేకీభావము కాపాడుకొనటకును విజ్ఞానవిషయమున ప్రపంచమునందలి మహమ్మదీయులందరితోను సంబంధమును కలిగియుండుటకును అత్యధికసంఖ్యాకుల లగు మహమ్మదీయులు కృతనిశ్చయమై యున్నారని నేను నిరాశ్చర్యగా

చెప్పగలను. ఇదియెటుల కాగుగా నెరవేరగలదను విషయమును మీరే ఆలోచింపవలసి యున్నది.

ఇటులనటచే భారతదేశమునందలి మావస్యంకి ప్రజల తేమమును మనము పాటింప నవసరములేనని మీరు భావించ గూడదు. మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు స్వముతము వారి లాభముకొరకు మాత్రమే పనిచేయుచుండవలెనని యూహింపగూడదు. అది చాల పారబాటు. యావద్భారతదేశముయొక్క యును లేదా యావద్వాప్త్యముయొక్కయు లాభమును కాపాడుటకు విధియనియే మహమ్మదీయ సభ్యులు భావించి అవకాశము కలిగినపుడెల్ల పర్యవేక్షకులను లాభము కలిగించుటకు ప్రయత్నించుచుండవలెను. విద్యావిషయమును గమనింపును. దీనిలో ప్రాథమిక మాధ్యమిక పుస్తక విద్యలను కూడు భాగములన్నవి. దొరతనమువారి ఆదాయమునుండి గాక ప్రజలనుండి గొప్ప మొత్తములను బడులుచేసి బాతీయ విద్యాభివృద్ధికొరకు గ్రాంటుల నొసంగుటకు పూనుకొనిననేగాని భారతదేశమునందు బాతీయ విద్యావిధానము కొనసాగజాలవని నేను నొక్క చెప్పియుంటిని. ప్రజల విజ్ఞానము నభివృద్ధిచేయించుటవలన దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితి బాగుపడునుగాన యితర విషయముల కొరకు దొరతనమువారు బడులు పుచ్చుకొనటయెటుల సమచితమో అటులనే బాతీయ విద్యాభివృద్ధి కొనసాగును బడులు పుచ్చుకొనటయును సమచితమేయగును. మహమ్మదీయుల విద్యాభివృద్ధినిగూర్చి విశ్వవిద్యాలయములలో ప్రాథమిక విద్యకును ఉన్నతవిద్యకును యితర సంస్థలలో నావికేరిక విద్యలకును పునస్వీకరము పరిగా కుదురుటలేదు. ఇది మహమ్మదీయులకు సంబంధించిన సమస్యలలో ముఖ్యమైనదని గాన దీనిని పరిష్కరించుటకు మన మందఱును పూనుకొనవలసియున్నది. మహమ్మదీయుల మాధ్యమిక విద్యాభివృద్ధికి దొరతనమువారింకను అధికముగా సహాయము చేయవలసియే యున్నది.

భాష

విద్యను బోధింపవలసిన భాషనుగూర్చిన సమస్య చాల కఠినమైనది. దీనిని పరిష్కరించుట కిదివరకు చేయబడిన ప్రయత్నము పరిగా నెరవేరలేదు. విద్యయును దానిని గ్రహించుటకు సాధనముగ భాషయునువేరు వేరువిషయములై యున్నవి. అనాది కాలమునుండియు పార్సీ ఉరుకు భాషలో మనవారలవాలుపడి యున్నాడు. ప్రపంచమున చాలముఖ్యములను విస్తారముగ వ్యాప్తి కలిగినట్టివియినను భాషలలో ఉరుకుభాషయొకటి. మనదేశములోనిమహమ్మదీయులు పరస్పరముసంభాషించుటకుమాత్రము ఒక మండలములోని మహమ్మదీయులును యితర మతములవారును సంభాషించుటకుగూడ ఉరుకుభాష కాగుగా నుపయోగించుచున్నది. శ్రీ శ్రీమైదరాబాదు నైబాము ప్రభువువారి నిరువమానముగ నావార్యములవలన నేర్పడగలిగిన ఈస్పానియా విశ్వ విద్యాలయము మహమ్మదీయుల విశ్వభివృద్ధి కధికముగా తోడ్పడగలదు. అది ఉన్నతవిజ్ఞానమును గూడ అనుకూలముగా నొసరింపబడెను. ప్రారంభ తరగతులలో పార్సీ అక్షరములను ఉరుకు అక్షరమును గూడ చాల గొప్పయిబ్బడినే గడిగించుచున్నది గాన యీ కష్టమును తొలగించు విషయమున మనము బాగుగా యోచింపవలసియే యున్నది.

లాభకరముగు విద్యావిధానము

విద్యావిషయమునందుగాని రాజకీయములందుగాని ఛాయకొరకు నిజయావములు తృప్తంపగూడదు. అవగాయధ్యాసీతినే అనుసరింపవలెను. రెండు రంగములందును గట్టి పునాదిపైనే పనిని ప్రారంభింపవలెను గొప్పవారు నుడివి: మూలవలన మొరుదను గూడరు. మన కందుబాటులో లేక ఆశయములకొరకు ప్రాచుర్యంపగూడదు. ప్రస్తుతము యేది సభ్యమో యేది లాభకరమో ప్రస్తుతము దేశమునందలి ఆర్థిక రాజకీయాలకే కలక కేడి ఆర్థికపరమో దాని పైననే మనద్య: ని కే ద్రికరింపవలెను దేశముయొక్క ఆదాయవనకులకు ప్రక్రమముగ చాల వృద్ధిచేయించుటవలన దేశీయుల సాఫల్యము వృద్ధిచేయించుటకు ప్రస్తుతనీతిని గమనించియే పని చేయించుండవలెను.

ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు

అల్పసంఖ్యాకుల మహమ్మదీయ కాపాడుటకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములుండవలెను. సమస్యనుగూర్చి కలిగినంత సమ్మతముగా నిరసల మరేసమస్యకగూర్చియు భిన్నాభిప్రాయము కలిగియుండలేదనియే తోచుచున్నది. ప్రత్యేక లేక మతసమీక నియోజకవర్గము లవలను వారివలన కలగునట్టి లాభసములనుగూర్చి చాలసాక్షులు సాకల్యముగా చర్చించబడియేర్పన్నది. భారతదేశమునందలి మహమ్మదీయులలో అనేకసంఘములనువిగాన దాని నొక బాటియని యనదగునుగాని యే సంఘమునియనగూడదు. యుద్ధమునకుపూర్వము జర్మనీదేశము దుండిన మొత్తము జనసంఖ్యకం పైనుగూడ భారతదేశము దలి మహమ్మదీయులసంఖ్యయే పాన్సుగానున్నది. దేశము చాలి అన్ని కొనసంఘములతోను స్వపరిపాలన సంఘములలో మహమ్మదీయులకు నిజముగ ప్రాతినిధ్యమును సమకూర్చుటై అనునది చాల ప్రాముఖ్యత గల సమస్యగానున్నది నట్టి తక్షణ

దోచిన మార్గముల నవలంబించినను, గాంధీమహాత్ముని వెనుకటివలె దూరకుండుట మేలు.

గైక్వారు : స్వపరిపాలనము

తమ ప్రజలు స్వపరిపాలననార్హత జూపుచో, తాము స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నార మని, గైక్వారు మహారాజుగారు నుడివిరి. వీరి నడుపులు బ్రిటీషు అధికారుల ప్రసంగముల బోలియున్నవి. స్వపరిపాలనానుభవము లేనిదే, ప్రజలు స్వపరిపాలనార్హత నెటుల జూపగలుగుదురు? స్వపరిపాలనానుభవమే, స్వపరిపాలనార్హత నొసగును. ప్రాచీనకాలమున, హిందూదేశమునందు స్వపరిపాలనము వ్యాప్తి గాంచె నని, గైక్వారు గా రంగీకరించుచున్నారు. ఆకాలమున మ్యూనిసిపలు సంఘములున్నటులను, నగరపరిపాలనము నవి నిర్వహించినటులను, నిదర్శనములు గలవు. ప్రాచీన భారతీయులు స్వపరిపాలనార్హు లయినపుడు, వారి సంతతివారు మాత్రమేల గారు? గైక్వారుగారు వ్యర్థవాదము గావించి, ప్రజల హక్కులను నిరోధింపక, వారి అభిలాషలను సఫలపరచుట లాభకరము. మైసూరులో స్వపరిపాలనాప్రదా నావశ్యకతను, విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీవా రిటీవల నిరూపించి యుండిరి. ఇందుకు సంబంధించిన తీర్మానము కాంగ్రెసు సభలోను, సర్వకక్ష సమావేశములోను గావింపబడి యుండెను. ప్రజాభిలాషలను సఫలము గావించుటచేతనే, సంస్థానాధీశులు తమ సంస్థానములయభివృద్ధికి తోడ్పడగలరు. అందుకు మారుగ, ఇంగ్లండులో జేరి ఎంత మొరబెట్టినను ప్రయోజనముండదు.

ఢిల్లీ మహమ్మదీయసభ

ఢిల్లీ మహమ్మదీయసభ, గమ్యస్థానమును నిరూపింపకయే విడిచిపెట్టెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమనిగాని, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమనిగాని దెలుపక, షాదరల్ విధాన మేర్పడవలె నని మాత్రము తీర్మానించెను. షాఫీగారు జన్నాగారిని నిందించుటతో సరిపెట్టిరి. ప్రత్యేకనియోజకవర్గములను స్థిరపరచుటకే, యీసభ గావింపబడెను గావున, ఆపనిమాత్రము జరిగెను. మహమ్మదాలీగారి ప్రసంగములు శ్రుతిమించి రాగమున బడుచున్నవి. వీరు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను ఆమోదించుటయగాక, మహమ్మదీయులు హిందువుల గాంచి వెఱగొండ గూడ దనియు, ఒక్క మహమ్మదీయుడు ముగ్గురు కాఫరులను జయింపగలుగు ననియు, ఎచ్చరించిరి. కిలాఫాత్ ఉద్యమనమయమున, గాంధీ మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద హిందువులు మహమ్మదీయులకు సలిపిన సహాయము పయినను వీరు గుర్తించుట లేదు. ఆలీసోదరు లిరువురును, హిందువులవై కయ్యమునకు కాలుదువ్రుచున్నారు. ప్రజ్ఞులగు మహమ్మదీయనాయకులు వీరిమార్గము ననుసరింపక, జాతీయసఖ్యమును బలపరచుట శుభచిహ్నము. ఆలీసోదరులు గడించిన కీర్తిని పూర్తిగ గోల్పోవుచున్నారనుటకు సందయము లేదు.

శిశువారము

శిశువారమును బగుపుటలో నెవ రెక్కువ సామర్థ్యము జూపెదరో వారికి "నేపనల్ బేబీ వీకు కౌన్సిలు" వారు వెండి డాలును బహుమతిగ

నిచ్చుచున్న సంగతి ఎల్లరకు నిదితమే. 1926-27 సంవత్సరమునందు జరిగిన పోటీలో బళ్లారి మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలుగారు జయము గాంచి బహుమానము బడసియుండిరి. 1927-28 సంవత్సరపు పోటీలో ఒహుమానము దక్షిణాఫ్రికాకు బోయెను. మరల నీ సంవత్సరము పోటీ జరుగ నున్నది. ఈ మారు జరుగు పోటీలో మరల హిందూదేశము జయము గాంచునని నమ్మెదము. శిశువుల ఆరోగ్యమును పెంపు జేయుటయే, ఇట్టి ప్రదర్శనముల ముఖ్యోద్దేశ్యము. అందుచే, ఈ విషయమున శ్రద్ధవహించుట లాభకరము. జానునెల ఒకటవతేదిలోఁగల లండనునందలి కౌన్సిలువారికి పోటీదరఖాస్తులు చేరవలయునని ప్రచురింపబడినది.

పోలవరం డివిజను : సెటిల్ మెంటు

పోలవరం డివిజనులోని గ్రామములలో రయిత్వారీ సెటిల్ మెంటును ప్రవేశపెట్టవలయు నని స్పెషలు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు గావించిన సూచనలను ప్రభుత్వము వారు ఆమోదించి ఆప్రకారము సెటిల్ మెంటును నలుపవలయు నని కోరుచున్నారు. కామెయిడుగారు మినహాయించిన నలువదిరెండు గ్రామములు గూడ క్రొత్తకేట్లను భరింపవలసినవచ్చును. రెండు వద్దటి అమలులో నున్న గ్రామములలో గూడ రయిత్వారీ సెటిల్ మెంటు వద్దటిని ప్రవేశపెట్ట గోరుచున్నారు. సెటిల్ మెంటు వద్దటిని శాసనముద్వారా నిర్ణయింపక ముందు, ఇట్టి ఏర్పాటుల గావించుట ఎంత నష్టదాయకమో యూహింపవచ్చును.

దక్షిణాఫ్రికా : జర్జనీ

దక్షిణాఫ్రికాలో స్థాపించు ఉక్కుపనులకు, జర్మను నిపుణుని నియమించుటకు ఏర్పాటు చేయబడెను. ఇందుకుగాను జర్మను కంపెనీతో ఒడంబడిక గావింపబడెను. మార్నింగు పోస్టుపత్రిక కీ ఏర్పాటు ఆగ్రహము కలిగించుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాకును, జర్మనీకిని మధ్య గుదిరిన వాణిజ్యపు ఒడంబడిక సామ్రాజ్యబంధమునకు హాని కలిగించుననియు, దక్షిణాఫ్రికా దృష్టిలో ఇంగ్లండు అధినివేశరాజ్యములు జర్మనీతో సమాన స్థాన మాక్రమించుచున్నవనియు, ఈ పత్రిక వగచుచున్నది. మార్నింగు పోస్టుపత్రిక ఎంత వగచినను, అధినివేశరాజ్యముల వారు స్వలాభమునే ప్రధానముగ భావించెద రనుటకు సందియము లేదు.

హైందవనాయకులు : పోలీసు నిఘా

హైందవ నాయకులు, హిందూదేశమునందు సి. ఐ. డి. పోలీసువారి దృష్టికి గురియగుచుండుట, సామాన్యవిషయమే. వీరిని ఇంగ్లండునందుగూడ, అపరాధాన్వేషకశాఖవారు కనిపెట్టుచుండిరట. నాయకుల సామానులు పోలీసువారిచే వెదకబడెను. ఈ విషయమై బ్రిటీషు అధికారులకును, హిందూదేశాధికారులకును మధ్య ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగెనా యని, దివారు చమృదాలలో గారు భారతశాసనసభలో ప్రశ్నించెదరు. కాని, ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు వచ్చునో తెలియదు. చీనా - మంచూరియా జపాను ప్రోద్బలమువలన, చీనా మంచూరియాలు ఎంతకాలమునుండియో పేరుగ నుండెను.

కాని, మంచూరియా నాయకు లిపుడు, చీనా జాతీయప్రభుత్వముక్రింద జేరుటకు సమ్మతించిరి. చీనాలో సంతకలహములు సమసిపోయి, ఏకపరి పాలన మేర్పడినది. జాతీయభావము ప్రజ్వరిల్లుచున్నది. నూతనజాతీయపరిపాలనము విదేశీయుల గౌరవమునకు పాత్ర మగుచున్నది. ఇకమీద చీనా పరిపాలన మెట్టియంతరాయము లేకుండ కొనసాగునని నమ్మవచ్చును.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యపరిస్థితులు

"నీరసము చాల ఎక్కువగా నున్నది"

చక్రవర్తినిమాత్రమే రాజుగారిని జూడనిచ్చిరి

గ్లవు సెన్ట్రల్ ప్రభువు జార్జి రాకొమరుడు తిరిగి వచ్చినదాది ఇంతవరకు తండ్రిని చూడలేదు. యవరాజు తూర్పు ఆఫ్రికానుండి వచ్చినపుడుమాత్రమే ఒకసారి తండ్రిని చూడెను. లండన్, జనవరి 1:—సెటిల్ రాత్రి 8-82 గంటలకు ఇట్లు ప్రకటించిరి. రాజు సెన్ట్రల్ గేట్ గడచెను. సాధారణ పరిస్థితులందు కొంచెము గుణము కన్పించెను. ఆచారము తిరగబెట్టినపిదప అభివృద్ధి గన్పించవలెనని వైద్యులనుకొనిరి. కాని ఏమార్పును గన్పించనందున ఆకాభంగులేరి. సత్తువచేతనేమాయని వైద్యులు ఆతురతతో జూచుచున్నారు. అభివృద్ధి గాంచవచ్చును రాజును గతవారమునుండి ఎత్తువగుటలేదు. నీరసము చాల ఎక్కువగా నున్నది బలమేర్పడుటకు చాల కాలము పట్టుచున్నది. అందుచే భయపడుచున్నారు. ఉదయము ఒక గంట వైద్యులు ఆలోచించిరి. ఆసమయమున యవరాజుగూడ అపుడు కొంచెము నేపుండెను. రాత్రి 8-82 లోనికి ఒక్క చక్రవర్తినినే రానిచ్చిరి. గ్లవు సెన్ట్రల్ ప్రభువు జార్జి రాకొమరుడు తిరిగివచ్చినపిదప తండ్రిని చూడలేదట. తూర్పు ఆఫ్రికానుండి తిరిగివచ్చినపిదప రాజు నొకసారి జూచిరి.

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతరలి)

బుధవారము రాత్రి 8-15 గంటల ప్రకటనము
లండన్, జనరి:—శాసనసభ బాగానే గడచెను. కొంచెము గుణము కన్పించెను.

బుధవార ముదయము 11-15 గంటలు
రాత్రి బాధగానున్న పరిస్థితులందు మార్పులేదు. బుధవారమునాడు దానక ప్రభువు ఒకంగుళించి మండిరమునకు బోలేడు. మహాబుగ మధ్యాహ్నము రాజుగారి ఆరోగ్యమును ప్రకటించుటచూసి, దీనిపట్టి కొంత ఆశ విడుచుచున్నాడు. రాజుగారి జబ్బు, గడ్డురోజులు గడించినవిని పర్ విలియం జోయిన్స్ హామ్యుగాను రూటకతో చెలిపిరి. క్రమముగ ఆలస్యమైనను నెమ్మదిగ ఆరోగ్యము గలుగునని ఆశించుచున్నారనిరి.

డిల్లీసభ
లండను టైముస్ పత్రిక
(బీమునర్విసు)

లండన్, జనవరి 2:—పండిత మోతీలాలుగారు ఆరు నెమితులను అన్నివిషయములలోను రాజకీయ మనుచున్నారని ముసల్మానుల కోర్కెలపట్ల ఏమియు జేయకున్నారని లండన్ టైముస్ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

లండను టైముస్ విలేఖరి
లండన్, జూలై 2:—బ్రిటీష్ సభలో అన్నిపక్షముల వారు ప్రాతినిధ్యమును బడసిరి. అన్ని పక్షముల ముసల్మానులు తమ రాజకీయ భాగ్యమును గూర్చి భయపడుచున్నారు. సెన్ట్రాల్ విలేజును వారు అవసరముకనుతో జూచుచున్నారు. తమ ప్రజలమై వానించకండి ముస్లిముల వారము కాదులనున్నారు. కాంగ్రెసువారు ఢిల్లీ సభను తగ్గించి ముస్లిములకు సులూకను కనియింపజూరని లండన్ టైముస్ విలేఖరి చెబుచున్నాడు.

మద్రాసు జిల్లా పత్రిక శిఖామణి సర్ చార్లస్ మక్రాగూన్ లెరి ఏ ఏట చనిపోయిరి. ఇంకామొదల వర్తకమును పేంపొంద జేయుటకు ఎరెరము పొలుబడిరి.

బొంబే ల పశువైద్యుడు సహాయార్థము సర్ తుకాజీ రావు గారు 500 పానుల నిచ్చిరి.

మదరాసువార్తలు

8 వ నెలం మండల సమావేశం:- ఈ నెల 5 తేదీ నెలమునందు చైతన్య ఎల్. మెహతాగారియధ్యక్షత క్రింద జరుగును. ఈసభను గౌ. వి. రామచంద్రమూర్తిగారు తెరచెదరు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము:- మద్రాసులో నెలకుమండలమున రాబోవు ఫిబ్రవరి 1 తేదీని సాయంత్రము కాన్వోకేషను జరుగును. ఇట్లో డిగ్రీలు, బి.కా.లు, డిప్లొమాలు నోపగలదును. రిజిస్ట్రేషన్ గారి ఆఫీసునందు దరఖాస్తుపూర్వము లభించును. డిగ్రీలు మున్నగునవి పొందు అభ్యర్థులు తమ దరఖాస్తులను యీ నెల 10 తేదీలోగా రిజిస్ట్రేషన్ గారికి పంపవలెను.

రాకపోకలు:- లార్డు మర్సెగారు వారిపరియు శ్రీటియడయమునకు దివ్వెనుండి మద్రాసువచ్చి మద్రాసు గవర్నరుగారి యతిభుజగ నున్నారు. కె. ఆర్. శేట్ట, సి. వి. అనంతకృష్ణ అశ్వర్థి, ఇ. డి. వైట్, వి. సి. ఎస్., గార్లు శ్రీటి ఉదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

ఎఫ్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు అనంతపురం కలెక్టరు నిన్నరాత్రి మద్రాసునుండి అనంతపురమున శ్రీరి.

మద్రాసు కలెక్టరు డి.కె.గారు శ్రీటి యడయమునకు కలెక్టరునుండి మద్రాసువచ్చిరి.

కలెక్టరు కాంగ్రెసున శ్రీని ప్రతినిధులలో ననేకులు శ్రీటియధ్యక్షుడునకు కలెక్టరునుండి మద్రాసునకు స్పెషల్ ట్రెయినులో వచ్చిరి.

సర్ మహమ్మదు ఇక్బాల్ గారు

రవ తేదీ శనివార ముదయమున మద్రాసువచ్చెదరు. ఆ శాటి సాయంత్రము 4 గంటలకు పెరబూరు జమాలియా హాల్ లు గ్రాండ్ మస్జిద్ హాల్ లో ఎం.జమాలుమహమ్మదుగారు ఇక్బాల్ గారికి విందు సేవ చేసెదరు. ఆ విందు సాయంత్రము 4 గంటలకు క్రెస్టెంటు సభాసభ్యులు ఇక్బాల్ గారికి విందుసేసెదరు. 8 వ తేదీ మంగళవారం ఉదయం 9 గంటలకు బార్డిటోను ఆందర్సను బీథిలో మద్రాసు ఇహోత్ ఈ సాయంత్రము 10 గంటలకు బహుమతుల పంపకమునకు అధ్యక్షత వహించురు. ఆ శాటి మధ్యాహ్నం 3-30 గంటలకు మాంటుకోడ్డు ఉత్సాహాగవద్ద గవర్నమెంటు సహాయుడయ కళాశాల ఉద్ఘాటనమువారు ఇక్బాల్ గారికి స్వాగతపత్రము సమర్పించురు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు అల్వాచరవిందుసేసెదరు.

ఇక్బాల్ గారి ఉపన్యాసములు

5, 6, 8 తేదీలలో సాయంత్రము 6 గంటలకు గోకేలు హాలులో ఇక్బాల్ గారు "మహమ్మదీయతము, ఆధునిక భావములు" గూర్చి మాడు ఉపన్యాసములను అంగభాషలో నొసగెదరు. 6 వ తేదీ యడయం 10 గంటలకు గోకేలు హాలులో "భారతదేశ నామాస్మభాష" గూర్చి ఉర్దూ భాషలో సువస్య శిలకురు. 7 వ తేదీ సోమవారం సాయంత్రము 4-30 గంటలకు శాయశేట్ట పీటకన్ గోడ్డు టాకట్ గార్లెక్షన్ల మద్యమహమ్మదీయ స్త్రీలనుండి స్వాగతపత్రముగై కొని, "ఆధునిక మహమ్మదీయ స్త్రీ" ల గూర్చి ఇక్బాల్ గారు తమ యభిప్రాయములను సేసెదరు.

నోటీసు

తెనాలిలోను, బరంపురంలోను ఇదివరకు మాప్రతిక తరపున ఏజంట్లుగా నుండిన మ.రా.రా. శ్రీ. మునిషల్లె పున్నయ్యగారు, మ. రా. రా. శ్రీ. పి. వి. శ్రీనివాసరావుగారు 21-12-28 తేదీనుండి మాప్రతికలు లేరు, గాన ప్రతికలు మరల ఏజెన్సీ ఏర్పాటు జరుగునంతవరకు చందాదారుల విలాసమునకే స్టాంపుద్వారా పంపబడును. గనుక అంతవరకు చందాదారులు బాకీయున్న సొమ్మును మా కార్యాలయమునకే మణియార్పించుచేయ ప్రార్థితులు.

ఆ తేదీకి తరువాత వైన తెలుపబడిన ఏజంట్లుకు చెల్లించు చందాలకు మేము బాధ్యులము కాము.

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునికి గౌరవము

హరారాపురపాలకసంఘమువారి సన్మానపత్రము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

ఈరోజు ఉదయము హరారా పురమండలమున హరారా మునిసిపాలిటీవారు కాంగ్రెస్ మహాసభాధ్యక్షుడగు వండిత మోతీలాల్ సెవలూరుగారికి సత్కారమును కల్పించిరి. పురమండలమున, మునిసిపాలిటీవారి కార్యాలయములను వివిధ విధివిధానములగా సలంకరింప బడియుండెను. చాలమంది సభకు దండచేసిరి, మోతీలాల్ గారిని బోరోవా క్రవన్న పెయిన్ గారు ద్వారముకడ ప్రత్యక్షమైన మొనరించి సభాధ్యక్షుడగు గొనవచ్చిరి. మోతీలాల్ గారిని ప్రస్తుతము లంకృతులను గా నొనర్చిన తరువాత పెయిన్ గారు ఆహ్వానపత్రమును చదివిరి. ఈ మాటలు కట్టుబట్టబడిన ముఖ్యమైన అందమైన రజతపేజీయందుచుబడి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునిని సత్కరించబడినది.

తర్వాత నిట్లుండెను:- దేశబంధు చిత్రంజనదాసు చే నెత్తబడిన స్వాతంత్ర్యధ్వజమును మీరు ఉన్నతముగా ప్రతిష్ఠించియున్నారు. వారు ప్రారంభించిన మహాకార్యమును ఉత్సాహంతో యును తో కొనసాగించుచున్నారు. నిర్ణీత కార్యక్రమమునుండి, యెంతకొవకారణమునను మీరు త్యాగము ప్రమేనను తొలగియుండలేదు. ఒక సంఘముయెడల గాని, ఒక ప్రార్థియెడలగాని మీరు కరుణాపాతము విహించుట లేదు. భావిభారత రాజ్యాంగనిర్మాణమున తయారుచేయు ఘనత మీకును మీ సంఘ సభ్యులకును కలెయున్నది.

వండితప్రతి ప్రత్యుత్తరము

మీరు చేసిన సత్కారమున కంతయు కృతజ్ఞుడను. నేను చేసిన సేవకు కొండంతలు చేసి మీరు నన్ను ప్రశంసించితిరు. మీరుచేయు సత్కారము నాకు కాదనియో, మన ఉద్యమమున కనియు గ్రహించి నేను కానినన్నిటిని స్వీకరించుచున్నాను. మీరు నావిషయమును చెప్పిన దంతయు నాయెడల వర్తించుననికోరెదను. యథోచితముగా దేశమునకే నేను పాటుబడియుంటిని.

దేశబంధు చిత్రంజననితో నా స్నేహమును మీరు జ్ఞాపకము చేసియుంటిరి. ఈ విషయము చిత్రకర్త తోచుచు ఆ సేవ సంకతులను నాకు జ్ఞాపకముచేయుచున్నది. చిత్రంజనని కి ప్రేమ సుద మై న పట్టణమును ప్రతీకంచునవ్వదు నాకు నున్నాగతము జరుగునని నాకు తెలియదు.

ఇంక మన కర్తవ్యమునుగూర్చి చెప్పెదను. ఈ ఉదయము మనము కాంగ్రెస్ మహాసభలో చేసిన తీర్మానము స్వయం నిర్ణయమునకును, అత్యాభివృద్ధికిని సాధనభూతముగా నుండును. ఇందుకేగదా చిత్రంజనము ప్రాణములను ధారపోసెను. తప్పకయు పరికరములమీద పెట్టువాడు మంచి నీర్మయి ట్లును. స్వయంకృపవలన తన యభివృద్ధిని సాధించుటకు తనవద్దనున్న పరికరములతో దేశబంధును సంతృప్తిపొందుచుండెను. తన వనితలు దొరుకవరకు సతదు చేదియుండలేదు వారు స్వయం సహాయమునై నాధారపడియుండిగాని, తన ఆయుధములనై నాధారపడియుండలేదు. మన దేశములో మనకు నిలుచుటకై నానా దొరకెనీరి తరువాత యభివృద్ధినిండి రాజకీ యాన్నత్యము నొందెదమని వారు తలచుచుండిరి. ఈ రోజు ఉదయము చేసిన తీర్మానములను మనకి తృప్తిబలిచినది. ఇంక యంతయు మనకృషి మీదనే యాధారపడియుండును. సామంతము మహాత్మునిచే నింకొక తీర్మాన ముపాదించబడును. అది మనకు సాధన సంపత్తికలగకేయ తీర్మానము. ఆకార్యక్రమములో పురపాలకసంఘములు మెచ్చుగా పాల్గొనవలసియుండును. కాంగ్రెసు సభవారా తీర్మానము నామోదించిన మీదట మీరును దానివిషయమై తీవ్రతయత్నములు చేయుచురగాక! ఫలితము మన మందరము కలసి చేయగలకృషి నై నాధారపడియుండును. మేము నిర్మించిన రాజ్యాంగవిధానము మనకు అపరమగు స్వరాజ్యము నొసంగుచున్నది. మీ కార్యరాజ్యము లభించు పోయిన రాజ్యాంగవిధానములో లోపముగాదు. మనలో లోపమే. భారతదేశములో పాదుకొని పోయిన విదేశీభక్తులను మనమందరము ఏకమై పరిశుద్ధించుటకు ఈ దేశములో నన్నిప్రార్థనలు యీ నిశేధికకు తమ యామోదమును తెల్పుట యవసరము. హరారా ప్రజలు నిశేధిక నామోదించునంతవరకు, అట్లుండ కడు శ్రమముగా స్వరాజ్యము లభించును. మహాత్ముడు చెప్పినట్లు అంగీకరించదములకు "ఇండి పెండెన్సు" డొమినియన్ స్టేటును అనువదములను మరచి సంస్కృత పదముగు స్వరాజ్యమును తలంపుడు. ఇతరదేశములలో స్వాతంత్ర్య మనిపించుకొనునది వనదేశములో స్వరాజ్యము కాకపోవచ్చును. మన స్వరాజ్యమును మనమే సాధించుకొనవలెను. దానికై మన కక్షి సామర్థ్యముల నన్నిటిని వినియోగించి కృషిపలుకవలెను. మనము కృషి చేయకపోయిన డొమినియన్ ప్రతికర్త కాదుగదా, ఏరాజకీ యాభివృద్ధియు కలుగలేదు.

గమ్యస్థానమును చేకూర్చు తీవ్రముగా కృషింపుడు. మహాత్ముడు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నందలి వోటింగునుండి కొన్ని అయ్యాలములగు గుణపాతములను మనము నేర్చుకొనగలము. మనకు యీ రెండు పక్షములను అపసరమే. ఈ రెండు పక్షములను చేతులు జోడించి కృషి చేసినచో మన గమ్యస్థానము కడు తీవ్రముగా పొందబడగలదు. ఈ కార్యక్రమమునుకొనసాగించి స్వాతంత్ర్యమును యాగించుదురగాక యనికోరుచున్నాను. (హర్షము.)

మోతీలాల్ గారి గౌరవార్థము హరారా మునిసిపల్ కార్యాలయములన్నియు మూయబడునని పెయిన్ గారు చెప్పిరి.

"వంగరాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యమునకు తగియుండలేదు"

వివిన పాలుగారు నూతన రాజకీయపక్షమునం దువస్థాపించుట

కలెక్టరు, జన 1:- వంగరాష్ట్ర అభివృద్ధి పక్షమువారి సభ పురమండలమునందు హిరేంద్రనాథ దత్తగారి అధ్యక్షతన శేడు సమావేశమయ్యెను. రాజమహి, డక్క, చారి నాలు, నాడియా, మల్దూ, మున్నగు జిల్లాలనుండి ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. వివిన చంద్రపాలుగారు ఉపన్యసించుచు, నిర్వాహ కార్యక్రమములను ఆధిని వేశ సస్యత్యము సంపాదించుటయే ప్రస్తుత కర్తవ్యమనిరి. ఈ సమస్య వంగరాష్ట్ర మనకేగాక యావద్భారతదేశమునకు సంబంధించినది. కాంగ్రెసుయొక్క పర్యవసాధనము అధినివేశస్వత్యమనియు, నుభ్యాదర్శము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమనియు ప్రకటించబడిన తీర్మానముగూర్చి తెల్పుచు, స్వాతంత్ర్యము సంపాదించక పూర్వము స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించునట్టి దేశములేమియు యిప్పటికేలేవు. స్వాతంత్ర్యము నుభయగరదు. చాల పాటుపడవలసియున్నది. ప్రజలు దేవాదారు ధ్యము, మనోబలము నైతిక కక్షిగల్గియున్న గాని సాధించక పోయెను. వంగరాష్ట్రము విషయమే అలోచితము. వంగరాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యమునకు తగియుండలేదనిరి. అభివృద్ధి పక్షముగూర్చి తెల్పుచు యీ పక్షము దేశములో ప్రజల ఆజ్ఞానము పోగొట్టి రాజకీయాభివృద్ధి చేకూర్చుటకు పాటుబడనవచ్చునని, దీనికెంతవ చేతనైనంతవ చేతుననిరి.

హిరేంద్రనాథ దత్తగారు యిట్లు చెప్పిరి:- ఏకాభియోగూడ రాజకీయములను విడుదలచుదు. కాని తీరికయున్న పనులు యెములో నైన యితర విషయముల గమనింపవలెను. ప్రజల అవిద్య అనారోగ్య అకాల మరణములు మున్నగు విషయముల గూర్చి తగు శ్రద్ధ వహింపవలెను.

జె. ఎఫ్. గుప్తగారు

యీ నూతన పక్షము యొక్క ముఖ్యోద్దేశముల గూర్చి చెప్పివేయుట, మహాత్మాగాంధీగారు ప్రభుత్వమువారిని బెడరించుట జాగులేదనిరి. దౌర్జన్యరహితమగు శిక్షకలురు తెన్ని చెప్పినను, యిదివరకు అనభవమును బట్టి యిట్టి కక్షిత్రేయతో సంబంధించిన ఉద్యమము లన్నియు చివరకు కక్షిమించి రసాభాసగునని మన మెరుంగుదు మనిరి.

జె. ఎఫ్. గుప్తగారి వ్యవస్థాపకలుగ ప్రారంభ సంఘ మొకటి స్థాపించబడెను. (ఆ. తె.)

బొగ్గుగనుల

పనివాండ్ల సహాయనిధి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జనవరి 1:- బొగ్గుగనుల పనివాండ్ల సహాయ కనిధి 408000 పాసులైనది.

అప్పకొపరిసిత్తులు

లండన్, జనవరి 1:- లండనులోనున్న అప్పకొ యరారి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. అప్పకొ పోరాటము అంతరించినది. రాయబారములు జరుగుచున్నవి. క్వెరరోనే కరి పీటులు మామూలుగ ఏర్పడును. సైన్యములో కొంత తిరగబడి నన్నుచుట యబద్ధము. ఇదివరలో పెడలిపోయిన పిదకస్త్రీలు పిల్లలు కాబూలుకు తిరిగివచ్చెదరనిరి.

సెక్యూరిటీలుల తగవులపందర్బాన సెక్యూరిటీ కొంత లెవను మంత్రివర్గము చీలిపోయెను. కొరోపిలుజామంత్రిరాజీ నామాను అలగాండరు రాజు అంగీకరించెను.

జర్మనులు మరల నాలపు వాయదా మొత్తము సప్త పరివారము నిచ్చినెనిరి.

ఏ లో ద, } ఎం. నందీవ రావు,
28-12-28. }
అట్టింగు నూపరిం పెండ్లబుట్టు గనర్లు మొట్టమొదట
నం 81. } వాడ కారదు అనువర్తి.

విదేశవార్తలు

సార్వభౌమని ఆరోగ్యము.

(బీ ము న ర్వి ను)

"ఇంకను చాలా ఆతురతగానే యున్నది"

నీరసమే వారణము

లండన్, జన 1:—దీర్ఘకాలముగ పరిణమించి నీరసముగ నుండుటచే ఇంకను చాలా ఆతురతగానున్నది. శరీర దారుణ్యముతో ఒలమేమియు గన్పించదు. చాలమంది తమరక్తము సార్వభౌమని రక్తశాశ్వలంబు ప్రవరింపజేయ నిచ్చెదమన్నను, వైద్యు లిసంగరిని ఆలోచించుటలేదు.

వైచి ఆర్థిక పత్రము

క్రొత్తనిబంధన

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జన 1:—పార్లమెంటు పట్టుడుగానుండి ఇంకొక ఇతర కంపెనీలలో డైరెక్టురుగ నుండరాదని ఆర్థిక వక్రములో, పార్లమెంటుపట్టుకు, సెనెట్టరీతములను పోయ్యజేసిన ఆర్థికవక్రముతో క్రొత్త నిబంధనను జేర్చిరి. అట్లు జేరిన ఆక్రమమునిది.

ప్రొచి రాచకీయములు

దర్శించబడెను పోయింకేరువారు రాజీనామానీయ నూచించిరి. కాని సమాచరణ వాదములచేతను, ప్రతిపక్షుల వాదములచేతను ప్రస్తుతము మానుకొనెను.

స్వ్యాంగుహే రక్షక సైన్యము

ఇండియాకు బయలుదేరుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జన 1:—లండన్ పరిసరములను స్వ్యాంగుహే నుండి ఇండియాకు బయలుదేరెనని స్వ్యాంగుహేవార్త చెబుచున్నది. మొదటి సర్వాంధ్రక మైపటాలము చుట్టకు బయలుదేరినది. 1928 జన మొదటి తేదీ 9 స్వ్యాంగుహేలో రక్షక సైన్యము 4788 ఉండెను. ఇప్పుడు 2010 యున్నది.

నైనును కమీషను

భారతీయుల సహకారము చాల సహాయకారిగ

నున్నది

నయిమనుసభ్యుడు మేజరు కాడగ్ గారి లేఖ

(బీమునర్యము)

లండన్, జనవరి 1:—పింఛీకన్వేట్స్ పంథుమునకు నైనును కమీషను నిర్వహణమును గూర్చి మేజరు కాడగ్ గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. భారతీయుల సహకారము మాకు సహాయకారిగనున్నది. అన్ని తెగలభారత నాయకవ్రతులు అందరూ మాకు సలహానిచ్చుటకును, తమ యభిప్రాయములను తెలుపుటకును సిద్ధులగున్నారు. ఆతురతను చూపుచున్నారు. నిదానము, నిజపరిస్థితులు, బాధ్యత నెరిగిన భారతీయులందరూ మేము చేయవలసిన పని చాల కష్టమైనది గ్రహించగలిగిరి. గొప్పదను ఈరాజ్యాంగవిధాన విషయమై ఇండియానున్న ప్రధానవిషయములను గూర్చి ఇంక ఆరాటముగ నైనును కమీషన్ బహిష్కరణమును గావించుచున్నారనుచు వారు ఆలోచించుచున్నట్లు గన్పించదు. మేము కలిసి పనిచేయుచున్న భారతీయులు మాత్రము ఈచిక్కులన్నిటిని గ్రహించగలిగిరి. వారి సహకారము మాకెంతయు నిజముగ సహాయకరము గనున్నది. సామ్రాజ్యవాదనంతకును సబుధించిన ముఖ్యముగ రాజ్యాంగ సమస్యలన్నిటిని రాష్ట్రీయ కేంద్రపాదసభ్యులలో గూడిన సంఘము తరిమివేయగలగా, మేము మావనిని పూర్తి జేసికొని ఇంగ్లండుకు వచ్చితిమి తిరిగివచ్చెదము.

మెకార్క్ డీరింగ్ చట్టనూగా
చెరుకు యంత్రములు

4103

చెరుకు ఉత్పత్తి అగుచోట్లెల్లడలను చట్టనూగా యంత్రములు ఎక్కువ రసమును తీయుటయందును, చిరకాలము బాగుగాపనిచేయుటయందును మిగుల ఖ్యాతిగాంచియున్నవి. గంటకు 35 మొదలు 250 గాలనులు, రసముతీయగలుగునట్లు వివిధ సెజులలో తయారైయున్నవి. ఎద్దులచేనైనను, పవర్ చేనైనను ఉపయోగించవచ్చును.

హోంబాయి కలకత్తా కరాచి **VOLKART ENGINEERS** బెజవాడ తూర్పుకది కొచ్చిక

ఆర్. నియన్ విధి, మదరాసు.

వ్యవసాయమునకు మరియు ముట్లన్నియు స్థానలో నంబబడియుండును.

వాహబీల దుండగములు

వైమానికులను గాల్చుట

బగ్దాదు, డిశం 31:—శేజిదు సరిహద్దునగర్ల వైమానికులు కొందరు పరిశోధనలను సల్పుచుండే కొందరు వాహబీలు గుంపులగు బోవును వైమానికులను ఒంటెపై కూర్చుండి కాల్చగా వైమానికులు వారిపై బాంబులను బరిపిరి వైమానికులకు సవ్యమేమియు గలుగలేదు. వాహబీలు తమలో ముగ్గురు మరణ్యులను 12 ఒంటెలను దిగబడిచిపోయిరి. సరిహద్దులలోనికి చొరబడి వాహబీలు ముట్టడించరాదని వైమానికులు తీర్మానేసిరి. ఇరాకు గొల్లలకిరీడులను ముట్టడించుటకు వాహబీలు తలపడిరి. కాని బ్రిటిషు యాకొరి యీసంగరిని వారికి ఇరాకు గొల్లలకు చెబుటచే వారు బాగ్దాద్ ఇంకొక చోటునకు పోయిరి.

ఇండియాలో విద్య

అభివృద్ధి కెంతయో యవకాశ మున్నది

లిట్టను ప్రభువు

లండన్, డిశంబరు 31:—లండన్ విద్యాశాఖా సంఘమున లిట్టను ప్రభువు ఇండియాలో విద్యాభివృద్ధి కెంతయో యవకాశ మున్నదని భారతీయులకు విద్యను కావలసినంత జేర్చించలేదు చాలవరకు స్త్రీలకు విద్యను గరపవలసియున్నది. భారతదేశమును పూర్తిగ నెరిగినవారు క్రైస్తవమత ప్రచారకులు. వారు తమకు చెరిగినసంగతిని తెల్పినవారికి చెబుదురు. ఎవరో అప్రదభువుపాటు తిరిగివచ్చినవారు తమకు చెరిగిన సంగతులను జేజిసో వ్రాయుచుండురు. వీరింటే భారతదేశమునుగూర్చి తక్కువగా చెరిగినవారు వాటిని జూచి చచ్చుచుండురు. ఇండియాలో ఇప్పుడు కావలసినది స్వయంసహాయము, స్వార్థశ్యాగము. దేశీయసంస్థలు అభివృద్ధి గాంచవలెనన్న భారతీయులు స్వార్థశ్యాగ మొనర్చవలెను. కాంతికి తనమన రాహుకు కవిచంద్రుడు నెలకొల్పిన ఆశ్రమము దివ్యమైనది. రాజకీయములలో ప్రవేశించునన్న చాల లాభముగ నుండును. శ్రీమంతులు భారతీయులు దీనికి తోడ్పడిరి. ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారే అర్హులవలెను నివారణ జేసెదరను నభిప్రాయమును భారత ప్రజల మనమున అలవాటు జేసితిమి. కాని అసంగతులను సాధించవలెనన్న భారతీయులే స్వయంకృషిచే పోలుబడవలెను. భారత సాంప్రదాయములను, ఆచారములను, మతములను చెరిగినభారతీయులే అర్హులు. వారే జయప్రదముగ నిర్వహించగలరు. ఆ దేశ భాష నెరిగిన భారతీయులే సరస్వతి, గాన తమ ప్రజలు పరిస్థితులకు బానిసలు గాకుండ స్వతంత్రులుచేసి వికసించుటకు భారతీయులే సహాయము చేసికొనవలెను.

రైటా నరబిలు

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

కేపుటవుక్, డిసెంబరు 31:—శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు గొప్ప వక్త యనియు, రాజకీయధారయు డనియు, తత్వజ్ఞ యని డక్షిణ ఆఫ్రికా అంతయు పొగడుచున్నది. అందుచేతనే దక్షిణ ఆఫ్రికా ఒడంబడికను ఆతడు నిర్వహించ గల్గె నని కేపు ఆర్డుకు వక్రిక వాకొనుచున్నది. భారతీయులను సమాధాన పరచగల్గెట. మన మేగాక భారతీయులు, గూడ జన్మజన్మే శాస్త్రిగారికి కృతజ్ఞులమై యుండవలె ననుచున్నది.

భారత దేశ భావిభాగ్యోదయము

ఇండియాలో కల్లోలమునుండి కాంతి నేర్పరుచుటకు డర్ బాక్ నైనును ధర్మము తిరుగుచున్నాడు. ఈ పందర్బు మన రెండే విషయములను చెబువలసి యున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోనే భారతదేశ ముండవలెనని శాస్త్రిగారు చెలిపి యే యున్నాడు. ఏరాజ్యాంగవిధానము నేర్పరచినను అది జయప్రదముగ సాగుటకు పూర్తిగ భారతీయ సామర్థ్యమే ప్రధానము. శాస్త్రిగారివంటి వ్యక్తు లున్న ఆహుద్ది సెగ్గును, దక్షిణ ఆఫ్రికా శాస్త్రిగారు వెడలిపోవుచున్నందులకు ఎంతయు కుండుచున్నది.

ఆధునిక ప్రకృతిశాస్త్ర పరిశోధనలకు కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయమునకు బాక్ మాంసే ప్లమ్ముడుగారు 25000 పాను అను విరాళముల నొసగిరి.

నర్జాన్ సైమన్ ప్రత్యర్థి

(బీమునర్యము)

లండన్, జనవరి 2:—ఇతివరత ఇండియాను గూర్చి పార్లమెంటులో ఎవరికిని ఆసక్తిలేదు. జోక్యముకలుగ జేసి కొనుట లేదని భారతీయులు జోకరించుచున్నారు. నిందలను మోపుచున్నారు. ఏవో ఒడంబడిక కంపింపజేయు అమృతపర పాత్యుల విషయములు విచిత్ర తత్వ ఇతర చక్కలందు ఎవరికిని ప్రసక్తియే యుండునుచున్నాడు. పైను వ్యాఖ్య ఎన్నికచే ఇండియాను బ్రిటిషు రాచకీయములందు ముఖ్యముగ జేయును. దానివలన ఇండియాకు లాభమున్నదో లేదో, పంజాబు కాని బ్రిటిషు ఎన్నిక దారులు ఇండియాను గూర్చి బాధ్యతను వహించునట్లుల చేయగలగుచో అంతయు మంచిగ నే యుండునని మూర్ఖు పాడ్స్ గారు వ్రాయుచున్నారు.

చీవా నుంకముల డాక్టర్ కర్తరు జనరలు ఎడ్వర్డుగారు ద్వంద్వధికారమున కంగీకరింపక రాజీనామా నిచ్చిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలంబి)

ప్రభుత్వ సేనలు, విప్లవకారులు పోరాటమును మానిరి

శీతలమే కారణము

అందఱ, జనవరి 2:—కాటాంజుల రాజధాని నుండి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు పరిగానే వచ్చుచున్నవట. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పరిస్థితులను గూర్చి వారు జరిగిన పట్టు లేదట. అచటయింపని విదేశీయులను అస్తానమునండి తప్పించుటకు గూర్చియు, ఆవిధానములను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించుచున్నారట. ఇదిగఱకు పూర్తిగాలేదట. శీతలముగా నుండుటచే ఆంధ్ర ప్రభుత్వము విప్లవకారులు పోరాటమును నిలిపిరికి ఊహించుచున్నారట.

సార్యభామునకు నూతన సంవత్సర యభినందనలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలంబి)

లాడ్లు మేయరునకు చక్రవర్తిని ప్రత్యుత్తరము

అందఱ, జనవరి 2:—లాడ్లు మేయరునకు చక్రవర్తిని ఇట్లు ప్రత్యుత్తరము సంపాదించెను:—నాకు చాల భయముగా యున్న సమయమున మీ రంపిన ఆభినందన లందినవి. రాజాగారి ఆశీర్వాదము వీర్యములకు కాలము పట్టును. కాని దైవకృతచే త్వరలో ఆశీర్వాదము మరలుగాక యిది ఎదురజూచుచు మీ అందరి కోర్కెలు సెరవేరుగాక. నాకును నాపిల్లలకును ఈ కష్టకాలమున మీరు అందిన ప్రేమ దయ ఎంతయు మా కందరకున ధైర్యమును కలుగజేసినవి.

బోలీవియా వెరుగ్వేతగవు

పరిష్కారపు టాడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలంబి)

అందఱ, జనవరి 2:—బోలీవియా వెరుగ్వేత ప్రభుత్వము వారు తమ తగవును పరిష్కరించుకొనటకు అభిలషించుకొని కాంగ్రెసు ఒడంబడిక నంగీకరించెనని వాషింగ్టన్ వార్తలు చెబుచున్నవి.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ఆదాయ వ్యయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలంబి)

దగ్గి, జనవరి 1:—ఆర్థికవ్యవస్థ సంవత్సరము మొదటి 9 మాసములకు సాధారణ ఆదాయముతో 850,000 పౌనులు లభిస్తవి. మొత్తము 486000000 పౌనుల ఆదాయము వచ్చెను. ఖర్చుతోగూడ 9500000 పౌనులు లభిస్తవి. అదనపు పన్నుల 4000000 పౌనులు లభిస్తవి.

ఈసంవత్సరము స్వీడను నైమానిక పంచాయితీ ఇంటి ఛాంసు, బ్రెటను, యునైటెడ్ స్టేట్సు పోటీ సభ్యులు.

కాటాంజులండి బ్రిటిషువారు విదేశీయులను శురూతముగ ఇంకొక చోటునకు గొంపొయినందులకు అయాప్రభుత్వములవారు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

పనిలేనివారి సమస్యను పరిష్కరించుటకు కార్మిక సారి శ్రామిక ప్రతినిధులతో మెల్లెట్లు ప్రధాని యాజమాన్యమున ఏర్పడిన సంఘమువారు కొన్ని సిఫార్సులను అమలించుటకు సమ్మతించిరి.

ఇంగ్లండులో మందుపరిగిల మత్తును విక్రయించుటకు నుండుటచే ఇంగ్లీషు చానలలో కొన్ని నౌకలు డిబ్బ ఎక్కరవసెచ్చెను.

వీవకబ్రూకు ప్రభుత్వ మోటారుగంటును తప్పి బ్రిటిష్ గవర్నమెంట్ 25000 పౌనులను ధరమునకు జేయుచున్నాడు.

భారత వర్తక సంఘముల మహాసభ

సర్ పురుషోత్తమదాసు ధాకురుదాసుగారి అధ్యక్షతన సభ ప్రారంభమగుట

రాజప్రతినిధి ప్రారంభమహోత్సవము నలుపుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 28:—నేటిదినము ఉదయము దెల్చుచున్న ఇన్స్టిట్యూషన్లందు భారతవర్తక సంఘముల మహాసభ ప్రారంభమయ్యెను. రాజప్రతినిధి బెంగాలు గవర్నరు నవాబు ఆలీవాదసీ, సర్ పి. సి. మిట్టల్, నాటిపురురాజా, కాంతోపురాజా, మిమెనసింగు మహారాజా, యస్. ఎస్. హోగారు యం. యల్. ఎ. సర్ జేవంతసాబ్ కర్నాడకారి, కె. సి. నియోగి, హరికిషనులాలు, ఆర్. కె. వణ్మంగంకెట్టి, కై. థానా, పి. ముకర్జీగార్లు మరెందఱు ప్రముఖులు సభి నుండి యుండిరి.

మహాసభ అధ్యక్షులగు సర్ పురుషోత్తమదాసు ధాకురుదాసుగారు, ప్రారంభమహోత్సవము సలహావలయునని రాజప్రతినిధిగారిని కోరిరి. (ఈసందర్భమున సర్ ధాకురుదాసు గారిసగిన ఉపన్యాసము ఇదివరకే ప్రకటించబడినది.)

రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసము

రాజప్రతినిధి ప్రారంభమహోత్సవము సలహా ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈమహాసభకు వచ్చి, సభాకార్యక్రమమును గమనించుటకు మాకు అవకాశమింపగినందులకు నేను ఇతర ప్రభుత్వ సంస్థలు కృతజ్ఞులమై యున్నాము. భారతవర్తక సంఘము కేంద్రసంఘ మొకటియుండుట అవసరము. భారతదేశము వికాసమున దేశము కాని ఒక రాష్ట్రము వారికి లాభకరమున ఏర్పాటు మరయొక రాష్ట్రమువారికి నష్టపడమనదగిన నుండవచ్చును. కావున ఇట్టి కష్టములను ప్రభుత్వము వారికి గాని ఇతర ఆధికారులకుగాని తెలుపుటకు కేంద్రసంఘముండుట అవసరము.

భారతదేశపు ఎగుమతి వ్యాపారమును వృద్ధిచేయు విషయము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికే రాయభారమున అప్రీకాజేతమునకు పంపిరి. భారత ఎగుమతి వ్యాపారమును అభివృద్ధి చేయుట అత్యంతము, యుంబాసా, దక్షిణ నగరములందు భారత ప్రతినిధు లుండవలయునని వీరు సలహా ఇచ్చియున్నారట. హోంబర్డు, బిలాసు, న్యూయార్క్ నగరములందు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రేరేపకమునడలను నియమించవలయునని హెచ్చరికలు కవిమనకు సర్ అటులు చెప్పి గారు సూచనను పంపియున్నారు. ఈ ఏర్పాటులన్నియు జరిగిన భారతదేశ వ్యాపారము గొప్పస్థితికి రాగలదు.

కోస్తావ్యాపారపు బిల్లువిషయమై మి అభ్యర్థకుడు కొన్ని మాటలు చెప్పిరి, నెలకు కమిటీవారు బిల్లును పరిశీలించుచున్నారట. కావున ఈ విషయమై నేను అధికముగ మాట్లాడజాలను. కాని ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము తెలుపుచు రెండుమాటలు చెప్పెదను. బ్రిటిషువారు భారతీయులు కలసి ఆలోచించి ఇతరులకు అనుకూలమున ఏర్పాటుగానించుకొనట ప్రయత్నించును. ప్రస్తుతము భారత యువకులకు నాదీకా శిక్ష గరువబడుచున్నది ఈ ఏర్పాటులు నిజయంతముగ కొనసాగిన భారత వాణిజ్య నాకాదేశము తప్పక అభివృద్ధి చెందగలదు.

రాజప్రతినిధిగారు కార్మిక అశాంతి నుంచి మాట్లాడి తన ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

జి. డి. బిర్లాగారు

జి. డి. బిర్లాగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—రాజప్రతినిధిగారికి ఎన్నియో కనులున్నను వ్యవధియాయకొని ఈ సభకు విచ్చినందులకు అందరి పక్షమున వందనము లర్పించుచున్నాను. ఇప్పటికి 29 వర్తక సంఘములు ఈ కేంద్ర సంఘమున చేరియున్నవి. కావున ఈ మహాసభ అన్ని విధముల ప్రతినిధి సభయని చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వ ఉన్నతోద్వోషములకు మాడ సభకు వచ్చి యుండుటచే సభకు గౌరవసాసము కలిగినది.

తీర్మానములు

మొట్టమొదట సర్ ధాకురుదాసుగారి అధ్యక్షతన మహాసభ వారు ఈ క్రింది తీర్మానములు ఆమోదించిరి.

(1) లాల్ లజపత్ రాయుగారి మరణమునకు సభవారు విచారము తెలుపుచున్నారు.

సంకేతముల రేల్వే మార్పులు

(2) సంకేతము రేల్వేను మార్పులు అవసరమని సభవారు ప్రభుత్వము వారికి గూర్చించుచున్నారు. ఈ విషయమై పరిశీలన మొనర్చి తన సలహాల నొసగుటకు వర్తకసంఘముల ప్రతినిధులతో కూడిన విచారణ సంఘము నేర్పరచవలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

కోస్తావాణిజ్యము

(3) కోస్తా వ్యాపారమును భారతదేశపు నావికా ప్రత్యేకించవలయుననియు, భారతనౌకలు విదేశవ్యాపారము కూడ చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు గొప్పపలయుననియు, సభ

వారు తీర్మానించుచున్నారు. భారతయువకులకు నావికా శిక్షగరువులకు బొంబాయియుండు దక్షిణ నావను ఏర్పరచినట్లు బంగారా నౌకమున మరియొక నావికా ప్రభుత్వమువారు ఏర్పరచవలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

(4) భారతదేశపు ఉప్పు కలిశ్రమను అభివృద్ధిచేయుట ప్రభుత్వమువారు విచారణ సలహావలయునని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(5) కిరసనాయిలు పనిశ్రమవిషయమై టారిఫువోర్డు అధ్యక్షుడు గావించిన సూచనల ననుసరించి మరియొక విచారణ సలహావలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

అంతటితో సభ లేవదినమువరకు ఆపుదల చేయబడెను.

రెండవ దినచర్య

కలకత్తా, డిసెంబరు 29:—భారత వర్తకసంఘము మహాసభ నేటిదినము మరల సర్ పురుషోత్తమదాసు ధాకురుదాసుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. ఈ క్రింది తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

(1) అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభకు ప్రతినిధులను పంపునట్లు ప్రభుత్వమువారు భారతీయులనే ప్రతినిధులుగ నియమించవలయునని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. రాయభారవర్తమంతయు భారతీయులతో నిండియుండవలయునని సభవారు సూచించుచున్నారు.

(2) అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభకు ఈ సంవత్సరము నేల లల్లుభాయి గారు యజమానము ప్రతినిధిగను ఆర్. కె. వణ్మంగంకెట్టి, పి. ముకర్జీ, బి. బాసు, భాను బహదరు ఎ. చాందగార్లు సహా యులగను నియమించవలయుననియు, రాబోవు సంవత్సరము జరుగదగిన భారతీయులను హెచ్. ఎ. మాట్టరు హెచ్. కె. సి. నియోగి, మన్. అసాముగార్లు సహాయులగు ప్రభుత్వమువారు నియమించవలయునని సభవారు సూచించుచున్నారు.

(3) అంతర్జాతీయ మహాసభకు ప్రభుత్వమువారు భారతీయులనే ప్రతినిధులుగ పంపవలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారికి సూచించుచున్నారు.

(4) వ్యవసాయ విచారణ సంఘమువారి సూచనలను ప్రభుత్వమువారు త్వరలో అచరణకు తేవలయునని సభవారు కోరుచున్నారు.

(5) భారతదేశమున చారికల స్థితిని పరిశీలించి బాంకులను అభివృద్ధి చేయుటకు ఒకవిచారణ సంఘము నేర్పరచవలయునని సభవారు సూచించుచున్నారు.

భారత వర్తక ఆసుభము గలవారిని ప్రేక్షకమునకు లుగ నియమించవలయునని, యొక తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

అంతర్జాతీయ వర్తకమహాసభకు భారత సాయంఘము ఏర్పరచబడెను. ఈ సంఘమునకు సర్ పురుషోత్తమదాసు ధాకురుదాసుగారు అధ్యక్షులుగను, కై. థానాగారు ఉపాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

అంతటితో సభ ఆపుదల చేయబడినది.

(ఆ. (వెన్. స్వ.వలు)

మదరాసు గవర్నమెంటు జనరల్ ఆన్వేతికి 1-4-1929 నుండి, 31-3-1930 వరకు సపయ

చేయుటకు టెండర్లు

నీలువేసిన దూప్లి కేటు టెండర్లు 1929 జనవరి 7 వ తేది సోమవారము ఉదయము 10 గంటలలోపున మదరాసు గవర్నమెంటు జనరలు ఆన్వేతి సూచరింపెయ్యెటగారికి చేరునట్లు వందవలెను.

ఇతర వివరములకు 1-1-1929 న ప్రచురింపబడు పోస్టునెంటు బార్డుగజెటు చూడవలెను.

గవర్నమెంటు జనరల్ ఆన్వేతి, జే. యం. సి. స్నార్ మదరాసు, 26-12-28.

తెలుకల్పల్ వి. యం. యస్. సూపరింపెయ్యెట

గుంటూరులో మెడికలు స్కూలు సంస్థాపన విషయము

నర్జను జనరలుగారి రాక

గుంటూరు, జనవరి 1:— మద్రాసు ప్రభుత్వపు నర్జను జనరలు కర్నూలు మెగాగారు విశాఖపట్నం, రాజమండ్రి, ఏలూరు ప్రాంతములనుండి యెచ్చటికి నిన్న సాయంత్రము వచ్చిరి. రైలుబద్ద మేనేజరు మహాదేవకాగారు, జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరు, స్వాగత మొసంగి, రహదారిబంధుగాలకు గొంపోయిరి. ఈ ఉదయమున వారు నూతనముగ నిర్మింపబడిన మెడికలు స్కూలు భవనమును ఆవరణమును పందర్బించి ఆశుభక్తిని జూచిరి. అచట ఆనువృత్తి భాగము లన్నియును మెడికలు ఆఫీసరుగారు చూపిరి.

ఉదయము 10 గంటలకు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు చెలసాని సత్యకారాయణ చౌదరిగారు నర్జను జనరలుగారి తో నిష్ఠాగోష్ఠి సలిపిరి. అందు వారు విరు ముఖ్యవిషయము అను దెలిపిరి. గ్రామములలో తాలూకాబోర్డు వైద్యకాలయం వనితేయు వైద్యులకు తగిన ప్రతిఫలము ముట్టలేదనియు, అందులకు ప్రభుత్వమువారికి నుండు యొక్క ధనసహాయము తేయవలెననియు, గ్రామములలో ఆశుభక్తి భవనములను ప్రత్యేకముగ నిర్మింపవలెననియు, ప్రతి ఆశుభక్తియందును తగిన మంత్రిసానిని నియమించవలెననియు, ముందుల సెక్కునగ సప్తయి చేయవలెననియు, శుభాశీర్వాదములను పోగొట్టుకొనుచున్న తన లోద్వాటు గావలెననియు దెలిపిరి. వైద్యులకు ప్రతిఫలము సెక్కున నిచ్చుటకును, భవననిర్మాణమును యితర విషయములను జబ్బుతో సంబంధించినవనియు, అయ్యది ప్రభుత్వ విచారణకు బంపెదమరియు నర్జను జనరలుగారు దెలిపిరి. శుభాశీర్వాదము నివారించు పందర్బమున ప్రభుత్వమువారు ఆశాస్త్రమున ప్రసిద్ధులగు డాక్టరు లీలుగారిని మూడేండ్లు కాంట్రాక్టు మీద తెచ్చి. 10 చెదరనియు, అప్పుడు తన సౌకర్యములు చేయవచ్చుననిరి. కాని తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు వల్లూర్లో యాశీర్వాదము నివారించు తన ప్రచారము చేయవలెననియు, అందులకు కొన్ని ముఖ్యస్థానములందు వైద్యకాలయ నిర్మించి చికిత్స గూడ చేయవలెననియు దెల్పగా అందులకు తగిన మందులను వంపుటకు నర్జను జనరలుగారు వాగ్దాతము చేసినట్లు దెలియుచున్నది. ఇకను మంత్రిసాని విషయమున ప్రభుత్వమువారు గ్రామ వైద్యాలయములలో మంత్రిసాని యుండి యెడల సంవత్సరమునకు నూరు రూపాయలు మాత్ర మిచ్చుచున్నారని, ఈ గుంటూరు తాలూకాలో యూనియను లన్నచోట్ల ఆశుభక్తులు గలవు. ఆచోట్ల నూరు రూపాయలు యూనియను చోట్లవారును, తాలూకాబోర్డువారును నూరురూపాయలను ప్రభుత్వమువారిచ్చు నూరు రూపాయలను చేర్చి మంత్రిసానిని నియమించి యున్నారు. ఈ విషయమున నర్జను జనరలుగారు తాలూకాబోర్డు పాఠశాలలో వైద్యవరీక్షకు బెట్టి బాలర ఆశీర్వాదమును కాపాడుచు కొంత ఫీజు వుచ్చుకొని యిట్టి ప్రయోజనముల కుపయోగించవచ్చునని సలహా నొసంగిరి.

సాయంత్రము 8 గంటలకు కొంతటి కోటిలింగంగారి నాయకత్వమున నిచట మెడికలు స్కూలు స్థాపించువిషయమై ముట్టడుటకు ఒక రాయబారము నర్జను జనరలుగారివద్దకు వెదలెను. ఈ మెడికలు స్కూలు భవనము కొద్ది సంవత్సరముల క్రిందనే పి. సి. ఎరిరాజులు నాయకుగారి యొక్కయు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు కృత్యస్వామి చౌదరిగారియొక్కయు లోద్వాటులను నిర్మింపబడెను. స్కూలు ఎచ్చినచే యని అందఱును అనుకొనిరి గాని సంవత్సరములు గడచెను. ఆంధ్రముండులములకు ఒక మెడికలు స్కూలున నుండుటయందలి యావశ్యకమును గూర్చి రాయబారు లందఱును నొక్క బక్కాణించిరి. ఆంధ్రముండులములలో గుంటూరు కేంద్రస్థాన మనియు నిచట ప్రతి సంవత్సరమును చాలనుండి స్కూలుపైసలు ప్యాసగుచుండుదనియు, దక్షిణదేశమున మూడు మెడికలు స్కూలులుండగా ఆ ప్రకరముండులముల దొక్కటైనను లేదనియు, యీ చదువుకు ఇంటర్మీడియేటు పి. సి. ప్యాసు గానకర్తలేదనియు, కాస్త్రవద్దకువైచి చికిత్సచేయుటకు యింకను డాక్టర్లు కావలసియున్నారనియు దెలుపబడెను. నర్జను జనరలుగారు యెత్తున ముంది డాక్టర్లు ప్యాసగుకొనియు నిరుద్యోగపరులైన యొక్క బగునని వాడించిరి. కాని రాయబారు ల్లా వాదము నిరాధారమైనదని తెల్పుచు ప్రస్తుతము గ్రామములందలి వైద్యాలయములు ప్రారంభదశలో నున్నవనియు, పోన పోన గ్రామములలోని వైద్యులకు మంచికని యుండుననియు దెలిపిరి. దక్షిణముననున్న వైద్యపాఠశాల నొకదాని నిక్కడకు మార్చినను మార్చవచ్చునని నూనింపబడెను.

నర్జను జనరలుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, ప్రభుత్వము వారు మెడికలు స్కూలు విషయమై విచారించుట కొక కమిటీని నియమించిరినియు యిచట మెడికలు స్కూలు స్థాపించుటకు గల ముఖ్యకారణములను దెల్పుచు నొక విజ్ఞాపనమును వంపుకొన

వలసినదిగను నూనించిరి. రాయబారులు తెల్పు సంగతులన్నియును కర్నూలు మెగాగారు సమానముతో విని సత్కరించిరి. వారిచాత్రిక చేప్పకట్టుచునకు వెడలుదురు.

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీపునర్వివాహ మహోత్సవము రాజమహేంద్రవరము

శ్రీ శేషులైన రాయబారుల కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారిచే స్థాపింపబడిన రాజమహేంద్రవర హితకారీటీ సమాజముయొక్క యాదరణమున, సవరణచేయబడిన 1872 వ సంవత్సరపు 8 వ ఆట్టు నకుసరించి శ్రీపునర్వివాహ మొకటి శ్రీ వీరేశలింగము పంతులుగారి ఆనందోద్వానవనమునందు 28-12-28 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మహావైభవముతో గావింపబడెను.

పథ్యపు శ్రీమతి రంగనాయకమ్మ బి. యే. ఎల్. టి. గారు తపాశీదారు పదవినుండి విశ్రాంతిగైకొని యుండిన మహారాజశ్రీ యర్రగుంట వెంకట సుబ్బారావుగారి కుమార్తె. ఆమె ప్రస్తుతము రాజమహేంద్రవరము కేంద్రలో బాలికా పాఠశాలకు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు యద్యోగమునందున్నారు. వరుడు గుంటూరు ఆంధ్ర క్రిస్టియన్ కాలేజీలో లెక్చరరుగానున్న శ్రీయుత తెలికిచర్ల వెంకటరత్నము ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారు.

దంతుల యొక్క బంధువుల యామోదముతో వారి సమక్షమున ఈ వివాహము జరుగుట ప్రశంసనీయము. పూర్వ చారిత్రాయజులయొక్క తల్లిదండ్రులు తమ పుత్రులకు పునర్వివాహము చేసుకొనుటకు అనుమతించిచ్చి వారి వివాహము వ్యయముగా జరిపించి భూవనల నాశిర్యమిండుటలో ఎంతయో విశేషముగలదు. విశ్రాంత సంతానముగల తల్లిదండ్రులు వీరి నాదర్శముగా నెరుగుగాక.

దంపతులు బ్రాహ్మణ కుటుంబములకు చెంది హిందువులై యున్నను వివాహ విధానము వరీషద్ధానిక వర్తించి సర్ డాక్టర్ రఘుపతి వెంకటరత్నము నాయుడుగారిచే నడుపబడెను. వివాహసంబంధమున వారు సలిపిన ఉపాసనయు భర్తృప్రసంగమును భక్తిపూరితములై సభికుల కమితోత్సాహము పురికొల్పెను.

అల్పవారము, వివాహము, బాహుసంధ్యా, విందు ఒకటి తరువాత నొకటిగా సాయంత్రము వాలుగు గంటలనుండి యేర్పరచబడెను. వాటియన్నిటికిని కలుపుకు విచ్చేసిరి. తమర వి యెచ్చనుండి వివాహసమయమున కల్పాణమధురకము కట్టుకు సమావేశమైరి. మున్నెన్నడును ఇంతమంది ఇట్టి వివాహములకు శ్రీ పంతులుగారి కాలములోగూడ వచ్చియుండలేదు. వారిలో నాలుగు వందలమంది శ్రీమంతులు. వధూవరుల సమ్మానిండుట లోను పాటలు వద్యములు పాడుటలోను శ్రీమంతులు ఎక్కువ ఉత్సాహము చూపిరి. ఉద్వానవనమునందు శోభతో సలంకరింక బడి గ్యానుదీకములతో ప్రకాశవంత మయ్యెను. కాకినాడనుండి పోలీసు బ్యాండు ప్రత్యేకముగా రావించబడెను. బంధుమిత్రు లనేకులు భూవనరులకు బహుమతుల నొసంగిరి. యర్రగుంట వెంకటసుబ్బారావుగారు వివాహసందర్భమున 25 రూపాయల విరాళము హితకారీటీ సమాజమున కిచ్చిరి.

విశ్రాంత కుమార్తెలగు తల్లిదండ్రులు తమకు వారియొడలగు కర్తవ్యము గుర్తించునట్లుచేసి ఆంధ్రదేశమందు శ్రీపునర్వివాహోద్వయమునకు ఈ వివాహము ఎక్కడు ప్రోత్సాహము గలిగింకగలదని నమ్ముచున్నాము. శరమేక్షరుడు భూవనరుల నాశిర్యమిండునుగాక.

పి.టి.కారిటి సమాజము రామరాజు మానుమంతరావు, రాజమహేంద్రవరము 28-12-1928 కార్యదర్శి.

నోటీసు

బరంపురమునందు ఇదివరలో మా తరపున ఏజంటుగా నుండిన మ-రా-రా-శ్రీ పి. వి. శ్రీనివాసరావు గారు తీసివేయబడిరి. గాన ఏజంటుగా నుండగోరువారు దరఖాస్తులను 5-1-29 తేదీలోగా చేరునట్లు వంపుకొనవలెను. ఏజంటుగా నియమింపబడువారు నగదుగా సెక్యూరిటీ చెల్లించవలసియుండును.

వ్యవస్థాపకుడు.

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నము అవి ఏవి తగ్గవు. జబాబునకువెల్లె, వాటర్ బెరీన్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు. జ్వరపడి లేచినవిడక నరల పుష్టిని చేర్చుకొనుట కను వైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీన్ కాంపౌండ్ సందిమిడి యున్నవి. అందు జంతువుముపులెవ్వియు చేరవు. అంతయు యంత్రసహాయముననే తయారగును చేతులలో నంజుబడదు. అందరు నేమిచదగినది. గత 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
DES MOINES IOWA U. S. A.
ఇండియా, బర్మా, సింగపూరునందంటను కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును విక్రయింపబడును.

WATERBURY'S COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణశక్తి గల ప్రాంతములకు తయారొనర్పబడుటవల్ల ఎట్టి పరిస్థితులం దైనను చెడదు. మంచిగుణమివ్వ గలదు.

5268-1

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ జనవరి 3-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముజున్నాలు

కుసుమ తెనాలి	,,	క 42 కలచి	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరి	,,	డిబ్	18 8 0	14 8 0
ఫిల్లి	,,	డిబ్	15 8 0	17 8 0
రాగులు	ర. 164	జస్తా 1-8	11 0 0	12 0 0
శుభ్రము	,,	,,	21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యమువస్తువులు

కందులు జస్తా 1-8 ర 205	,,	16 0 0	17 0 0
నెల్లూరి	,,	15 0 0	17 0 0
పెసలు	,,	16 0 0	17 8 0
మినుములు	,,	15 8 0	17 8 0
ఉపనలు	,,	ర 195	10 8 0 11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రమునూనె కా 1-8	,,	145 0 0	150 0 0
నెయ్యము 1-8	,,	14 0 0	21 0 0
శేరునెనగవత్త కా 1-8	,,	49 0 0	50-0-0
శేరునెనగనూనె గానగ కా 1-8	ర 110	మినుమునూనె 97	
అమడము కా 1-8		100 0 0	102 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాడవశుభ్ర కా 1-8	100 0 0	101 0 0
కూరవశుభ్ర	75 0 0	88 0 0
మిరవశాడలు (గుంటూరుది) కా 1-8	70 0 0	84 0 0
దరియాల	,,	70 0 0 84 0 0
గుంటూరుపాడకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-8	ర 40, 45	
కాళిపా నీలిపాడకట్టు	,,	50, 50
బెల్లము కా 1-8	ర 28 8 0	49 0 5
అపొన్నకెర్ర జస్తా 1-8	,,	26 18 0 27 0 0
చింతకందు కా 1-8	,,	85 0 0 70 0 0

5. ఇనుము

కట్టారకం కా 1-8	,,	82 0 0	84 0 0
చదరం	,,	24 0 0	85 0 0
రత్తండు	,,	80 0 0	85 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహం యాటి	ర	8 2 0
నం 6 ,, కట్టారి	,,	5 8 0
నం 24 ,, లాటి	,,	6 0 0
నం 40 బామ్మరు 10 పా	,,	11 8 0
నం 44 సాండా	,,	6 1 0
నం 40 రాటి	,,	10 8 0
నం 4 బెన్ని మసీద	,,	4 12 8

7. దూది

బోంబాయి బూరు 1-8	ర	356 0 0
------------------	---	---------

8. లోహములు

కండి 100 రులం 1-8	ర	60 10 0	ర 62 8 0
బంగారురులం 1-8	,,	21 0 0	21 2 0
సవరణ 1-8			18 6 6
ఇత్తడి కా 1-8	,,	282 0 0	286 0 0
రాగి కా 1-8	,,	280 0 0	284 0 0

9. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లరులాండం అలివరంబి సింహం

సీసా 1-డిగ్రీలు 200 క ర 58 0 0

,,	నీలిరవ 1 రతి	1 10 6
,,	14 రతులు	1 10 0
,,	28 రతులు	1 9 0
,,	56 రతులు	1 8 6
,,	1 అండర	1 8 0

తేర్కట్టు పొమ్మనూనె ధేబ్ ఆనా (బరిగ్గ-రెడ్డు)

కాంగ్ 3 రి	1 0 0
వడర 4 రి	1 8 0

రెండు రత్నములు!

మెలన్వల్పము

3851

ఫలమధికము

రెండు అమృతములు!

గృహరక్షణము

2

అమృత కల్పము

మిక్కిలి ఘాటుగల వ్రావకము. అనేక వ్యాధుల కిది వ్రావాయుధము. తాపల పుచ్చుకోవచ్చును. తన మర్రించవచ్చును. వాయువు-తైలములచే గలుగు వ్యాధులకిది రాను బానిము. కలనోష్ణము. పార్శ్వపుష్కలము, కక్షవాయువులు, జలబు, తైలము, విషజ్వరము, వాంతులు, భేదులు, కలరా, క్షేపి, ముతుకూలము, సర్వకూలము, కడుపుబ్బరము, అజీర్ణములు, పండ్లనోష్ణము, అంటువ్యాధులు, చిన్న బిడ్డగుణము, పన్నీపాతములు, తేలుమొదలగు విషజంతువుల కాటులు, మొదలగువాటిని అద్భుతముగా ఖండించును. పెద్దసీసా రు. 1-4-0 చిన్న సీసా రు. 0-12-0.

నంజీవన కల్పము

అనేక భస్మములు దేర్చి చేయబడినది. ఉష్ణవార సంబంధమును శుభ్రవ్యాధులకును శ్రేష్టమయినది - ఆత్మిష్టము, ఉష్ణపైశ్యము, మొదలగు వాట్లచే గలుగు వ్యాధులకిది సంజీవియే. జ్వరములు, జ్వరమాంద్యములు, దాహము, తాపము, దగ్ధ, అల్ప, ఉబ్బసము, కీళ్లనోష్ణము, పడుమునోష్ణము, కీళ్లవాపు, మేహము, మూత్రబద్ధము, పలబద్ధము, రక్తవాంతి, రక్తభేది, శిగరోగము, స్త్రీల కడుమువ్యాధులు, మొదలగువాటికి సంజీవి టిల్పము. పెద్దసీసా రు. 1-4-0 చిన్న సీసా రు. 0-10-0.

నోటు:- ఈ రెండు ఔషధములను కలిగియుండిన ప్రతిగృహముందు యొక వైద్య నివార యువకరించుటతో సంజీవానులేదు. వి. పి. ఖయ్యూను శ్రేష్ఠకము, క్యాట్టానచితము. పి. శి. ఏ. అందుకంపెనీ, ఆయుర్వేదసమాజము, పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

రైతు సోదరులకు లాభము

యెరువులు

యెరువులు

యెరువులు

భూమికి నత్తువనిచ్చి, పంటవృద్ధిచేయుటకు

బోనుమిలు (ఎముకపొడి) కు

సరియైనయెరువు మరియొకటిలేదు

63

దీనిని మీ పంటలలో ఉపయోగించి ఎక్కువ ఫలితములను పొందుదు. ఇతరదేశీయులు శేరిలింగంపల్లి జిల్లా లు మనదేశమునండి తీసుకొని పోయి వారిభూములను సారవంతముగా చేసి విస్తార లాభము పొందుచున్నారు.

నాణ్యమైన బోనుమిలు మాయొద్ద దొరకును

ప్రతిచోటను ఏజెంట్లు కావలెను.

వివరములకు యీ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను

సౌతుయిండియా బోనుమిల్సు, కాకినాడ.

మద్రాసు క్రిస్టియను కాలేజి

దినోత్సవము

సోమవారం 31-12-28 సాయంత్రమున నోకబహిరం గనభ శ్రీయంత జె. పి. కోటిలింగంగారి యధ్యక్షతన జరిగెను.

ప్రథమమున అధ్యక్షులు చక్రవర్తిగారి యాలోగ్యము గూర్చి ముచ్చటించుచు యావించయమున భారతదేశము బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముయొక్క యితరరాజ్యముతో బాటు చైన ప్రార్థనలు సలుపుచున్నదని నడిచిరి.

పిమ్మట కార్యదర్శిగారు- పాఠవిద్యార్థులనుండియు, ఉపాధ్యాయుల నుండియు చేరియున్న బాలులను చదివిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు కాలేజియొక్క ప్రాతినిధ్యార్థులగు శ్రీయంతలు వి. రఘునాథకృష్ణ, వి. కేసుగోపాల్ కెట్టి గార్ల మరణమునకు సభవారి విచారణను దెలుపుచు నోకతీర్మాన ముకపాదించి సభ్యులందరు మానముతో నిలువబడియుండగా తీర్మాన మామోసంపదన.

పిమ్మట ఎస్. జె. థియోడోర్ గారు మాటలాడుచు అమెరికా కళాకాలము పాఠవిద్యార్థులు విరాళముల నొసగు చుండురనియూ, ఆవిధముగానే క్రిస్టియనుకాలేజి పాఠవిద్యార్థులుగూడ తమ కాలేజికి విరాళముల నొసగుచుండునో కళాకాల దృష్టితోవము లేకుండ తనవిధులను నిర్వహించగలుగు చుండుననియూ నడిచిరి.

తుంధికోణం కాలేజి ప్రాధానక వి. ఎస్. వైద్యనాథ య్యగారు మాటలాడుచు తాము క్రిస్టియను కాలేజిలో విద్యార్థిగా నుండిన విషయముతో విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను ఆన్యోన్యముగాగమూర్తి మెలగుచుండిరనియూ, దాని మిల్లర

స్పీచ్ను రు. పిట్టిండిగ్గు, మొదలు గార్లు నిర్వహించిన కార్యములు ముఖ్యముగా ప్రశంసించబడవలెననియూ, నడిచిరి. శ్రీయంత జి. కె. ప్రకాశ్ మాదలియగారు మాటలాడుచు విద్యార్థులు కాలేజిని విడిచిన తరువాత నిర్వహించవలసిన విధులను గూర్చి ముచ్చటించిరి. ఈ జిల్లా, జిహా, చీవాదేశముల యొక్క యువకులను దృష్టాంతముగా జూపిరి.

పిమ్మట కార్యదర్శిగారు దాని అల్లెగొండగారి నుండి వచ్చినబాలుకు చదివిరి. అల్లెగొండగారు కాలేజిలో ప్రాధాన పరుగానుండిన కాలములో తాముసభించిన యానేక నడిన ములనుగూర్చి తమ బాలుతో ముచ్చటించిరి.

పిమ్మట, 4 వ తరగతి విద్యార్థులగు శ్రీ కాంత గారు ప్రస్తుత విద్యార్థుల తరపున మాటలాడిరి.

దీని చి. ఎల్. ఏ. కోవిందరాఘవయ్యగారు వందన ములతీర్మానము గావించుటతో సభ ముగిసెను.

మీకు ఇది ఔషధం

కోఆయల్ వెంట్రుకలను కార్యముగ ఖులవివరించేయను. బుడ్డి రు. 8. కోనల ఆఖరు వచ్చు రు. 3-0-0 మాత్రం. అడ్రసు:- భీష్మంశాలయం, నాయనికల్లి, 5420 నేటపాలెం పోస్టు బాపట్లబాదాకా.

గుణములేదని ఖుజుపుచేసిన రూ 100

5365

బహుమానము

అద్భుత మూల్యోగనివార్య

మందువల రూ 10-0-0 పోస్టుఖర్చు ఆరైయ పార్శ్వ, బాపట్ల (గుంటూరుకి

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి వీ. పీ. యు. పంపుట సొమ్ము వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్ హారు	24-0-0
" జరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరాది సంచికలు } క్రొత్తది "	1-4-0	"	1-0-0
చందాదార్లకు }			
చందాదార్లకానివారికి "	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకథాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కల్ హారు	6-0-0
ఆరసంవత్సరచందా "	8-9-0	"	8-0-0
విడిపత్రిక "	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనకటి పాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వఱకు) క్యాబిన్ లైండు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నది. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రు. 6-0-0. వీ. పీ. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,
566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువఱకును బ్రచురింపబడును.

మొలుపడిన గ్రంథములు

- శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము); వృషాధిప, పశ్యేష్వర, దేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘువీధి, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- గాంధీమహాత్ముని జిల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- కమలాక్షి (చిన్నచిత్రితకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౮-౦
- సీతనిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసీతగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేడ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదపడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- ధన్వంతరము (వచనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధ మతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- భీష్ముడు (అయిదంశముల నాటకము): నార్మేదేశ్వరు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి వ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) ౧-౦-౦
- జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణ సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధా షధముల జాబితా

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్గమునకు	1-4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-16
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలశంకకు తెలము డబ్బి 1-కి	0-18
6. తామర తెలము, తామర, తీటకు	0-8
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0-0
8. తేజానుండు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-2
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జకి తెలము, గజ్జచీడులకు డబ్బి 1-కి	0-4
12. పగుళ్లకు తెలము, శిశువగుళ్లకు	0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-కి	0-4
14. చందన, ఆత్తరు 1 ఔన్సు	2-0
15. కుష్టుకు తెలము, డబ్బి 1-కి	0-8
16. దంతచూర్ణము, పండ్లుతోముటకు	0-2
17. గుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. గుఖభోగి తెలము, పుండ్లకు	1-0
19. శోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తెలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. కుసుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. సెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
26. కఢహరి, శిశుకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కఢహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బునములకు డబ్బి 1-కి	0-8
28. నుందరి తెలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-కి	0-8
29. శోభదన మాత్రలు, తలనొప్పులకు	0-12
30. సేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బునమునకు మందు	2-0
32. కుంకమపువ్వు తు 1-కి	8-0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-కి	8-0
34. కస్తూరి	8-6
35. జాన్ను తు 1-కి	8-0

అమృతాంజనం డిపో

బొంబయి — మదరాసు

మాదీఫలర సాయనము 6

"గర్భిణీస్త్రీలకు కలహరపంథి" వ్యాధి, వైర్యము, శరీరము, తలదరుగుట, తలపులోమంటు, నోటనీహారుట, నోటిపూక, అశీర్గము, పక్షుమంటు, పాండ్లు మొదలైన వాటిని పోగొట్టుట. వెల ఋడ్డి 18 18-0.

2126 అమృతసాయనశాల ముత్తూర్ (కృష్ణా)